nepriklausoma lietuva

1971 m. kovo 3 d. Nr. 1237

LE JOURNAL INDEPENDANT LITUANIEN AU CANADA • EST. 1941 • THE INDEPENDENT LITHUANIAN NEWSPAPER IN CANADA

Mr. J. Rugienius
19235 Beaverland Ave.
Detroit, Mich. 48219
USA

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

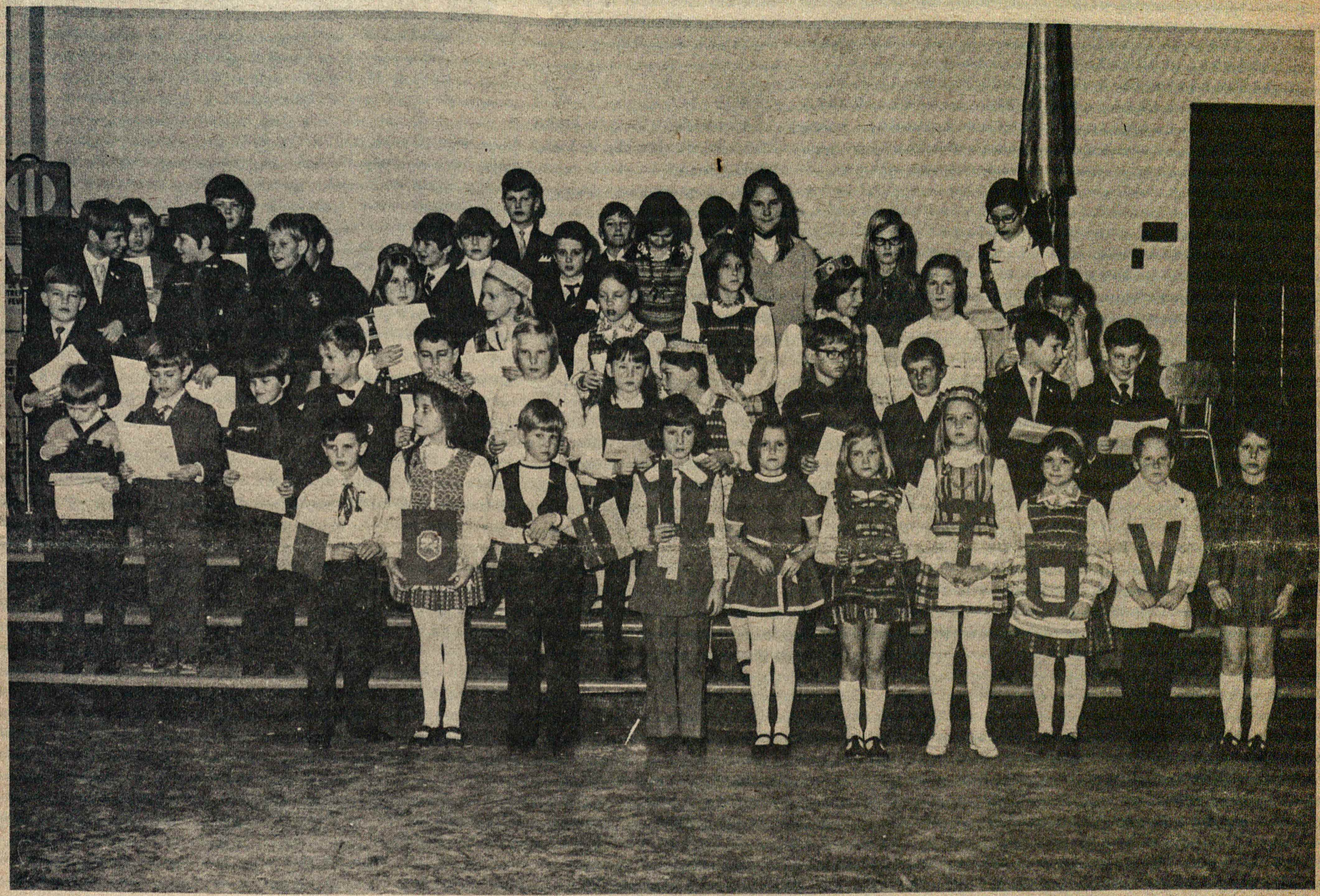

LIETUVIŠKOSIOS KANADOS ATEITIS? Kiek iš šio gražaus būrio lietuvaičių ir lietuviukų išliks sąmoningais lietuviais ir aktyviais bendruomenės nariais? R. Kunnapuu nuotraukoje Montrealio lituanistinės mokyklos mokiniai Vasario 16 minėjimo metu.

JAV IR LIETUVA

Kaip ir buvo galima laukti, ir šiais metais, Vasario 16 proga, JAV valstybės departamentas savojo sekretoriaus plunksna išleido skambų ir gražiais žodžiais pintą pareiškimą su visais simpatijos ir tolimesnio "nepripažinimo" patikinimais.

Raštas, mūsų spaudos pirmuose puslapiuose cituotas, savo iškilmingąja retorika taip suredaguotas, tarsi nieko nėra atsitikę pereitų metų lapkričio 23 d., tarsi įvykio su Simu Kudirka visai nebūta, tarsi visa tai jau užmiršta, nutrinta, bylosna sudėta...

Keista, bet iki šios dienos mūsų pilnai pripažinta ir veikianti pasiuntinybė Vašingtone nesusilaukė jokio apgailestavimo ar atsiprašymo, kad tą senąją Amerikos "nepripažinimo" politiką sėkmingai vykdyti, Lietuvos pilietis buvo atiduotas trečiosios valstybės pareigūnams. Kas ne kas, bet Lietuvos pasiuntinybė turėjo susilaukti gerokai išsamaus ir plataus pasiaiškinimo ir paaiškinimo, kas, kur ir kaip vyko, ne vien tik spaudos, radijo ar tv pranešimais pasikliaunant, bet taip, kaip amerikinėms oficialioms įstaigoms tas įvykis buvo žinomas ir išaiškintas.

Kai kas tikėjosi, kad Vasario 16 proga, Vašingtonui išleidžiant savo kasmetinį pareiškimą ir visus tuos patikinimus, tik jau bus proga Lietuvos pasiuntinybę smulkmeniškai painformuoti apie susidariusią situaciją ir pridurti diplomatiniuose sluoksniuose ir tarpvalstybiniuose santykiuose priimtą atsiprašymo, apgailestavimo formulę.

To viso, regis, kaip ir nebūta. Jei tai tiesa, kyla sekantis nemažesnės svarbos klausimas: ar aplamai Lietuvos pasiuntinybei derėjo priimti vandeningąjį kasmetinį pareiškimą, jei jo pačios pagrindinės mintys prieštarauja pačių Jungtinių Valstybių elgesiui, o ką jau bekalbėti apie visiems priimtas ir suprantamas diplomatinio elgesio normas.

Blogiausia bene tai, kai kai kurie mūsų nepermaldaujami optimistai ir toliau tvirtins, kartos ir mus visus tikins, koks geras, gražus ir puikus yra tas JAV nepripažinimas sovietinės Lietuvos aneksijos. O, kai buvo reikalas, kai visa taip

(keliama į 3 psl.)

Mokslo dienos

VASARIO 16 MINĖJIMAS M-LIO LITUANISTINĖJE

Aprašydami pereitų metų Vasario 16 minėjimą mūsų mokyklose suminėjome gražią naujieną — pačių mokinių išpildytą programą. Šių metų minėjimas vasario 13 d. mokyklos patalpose visu šimtu procentu to tikslo pasiekė.

Neperseniausiai mokyklą baigusi Alma Staškevičiūtė skaitė savo draugams suprantamą paskaitą, kuri labai gerai tiko daugeliui tėvų. Juk mūsų jaunimo Lietuvos supratimas yra kitoks ir meilė nematytam kraštui kita.

Lengva tikėti tuo, ką matai, tačiau daug pastangų ir supratimo pareikalauja pamilti tai, ką iš kitų išgirsti. Kiekvienas iš šių jaunuolių Lietuvą yra susikūręs mokyklai, tėvams, parapijai, bendruomenei ir organizacijoms padedant. Labai svarbu, kad visi tame kūrime būtų gražiai bendradarbiavę ir davę savo įnašą.

Pagrindinė programos dalis buvo lituanistinio konkurso dalyvių pristatymas ir jų pasirodymas. Konkursas susidėjo iš trijų dalių: deklamavimas, dailusis skaitymas ir rašinėliai.

Malonu buvo klausytis mažiukus, pasistiepusius, siekiant mikrofono, meistriškai išpildant šimtus kartų girdėtą "Meškiuką Rudnosiuką". Šioje grupėje, kurioje turėjo teisę dalyvauti antro ir trečio skyriaus vaikai, rezultatai buvo tokie: pirma vieta — Asta Kličiūtė, antroji vieta — Erikas Šimonėlis ir trečioji vieta — Daiva Jaugelytė.

Antroje grupėje 4, 5, ir 6 skyriaus mokiniai deklamavo Broniaus Mackevičiaus "Lietuva". Pirmą vietą laimėjo Kristina Kličiūtė, antrą — Linas Piečaitis ir trečią Ina Lukoševičiūtė.

Trečioje grupėje 7, 8, ir 9 skyriaus vaikai deklamavo Jono Aisčio "Šilainę". Pirmą vietą laimėjo Rasa Lukoševičiūtė, antrą — Rūta Pocauskaitė ir trečią — Albertas Skučas.

Dailiajam skaitymui vaikai buvo suskirstyti į dvi grupes. 4, 5, ir 6 skyriaus vaikai skaitė liaudies pasaką "Apie vieną vargšą žmogelį". Pirmą vietą laimėjo Vida Morkūnaitė, antrą — Ina Lukoševičiūtė ir trečią Janytė Adomonytė. 7, 8 ir 9 skyriaus mokiniai galėjo pasirinkti Kazio Borutos "Baltaragio malūną" arba Jono Biliūno "Laimės žiburį". Pirmą vietą laimėjo Rasa Lukoševičiūtė, antrą Rūta Pocauskaitė ir trečią Julytė Adomonytė.

Rašinėlių konkurse 3, 4, 5 ir 6 skyriaus mokiniai klasėje rašė rašinėlį tema "Mano mokykla". Iš kiekvieno skyriaus buvo atrinkta tiktai pirmą vietą laimėjęs mokinys. Tokiu būdu laimėtojai buvo tiktai keturi Asta Kličiūtė, Rima Jurkutė, Ina Lukoševičiūtė ir Kristina Mališkaitė. 7, 8 ir 9 skyriaus mokiniai rašė tema "Mylėsiu Lietuvą iš tolo". Pirmas vietas laimėjo Antanas Gečius ir Silvija Akstinaitė, antrą — Dana Styraitė ir trečią — Vida Kudžmaitė.

Jury komisiją sudarė mokyklos vedėja G. Gedvilienė, buv. ilgametė mokytoja ir lituanistinių kursų vedėja Br. Lukoševičienė, tėvų komiteto atstovė švietimo reikalams S. Piečaitienė ir KLB Montrealio apylinkės švietimo ir kultūros atstovas Alg. Kličius.

J. Piečaičio vadovaujama mokyklos tautinių šokių grupė sklandžiai pašoko porą šokių. Malonu, kad didelis dėmesys kreipiamas į judesio išpildymą ir šokančiojo laikyseną. Šokiams grojo buvęs mokinys Alg. Lapinas.

Mažiukai, vadovaujami mokytojos J. Baltuonienės, gražiais judesėliais su vėliavėlėmis ir žodžiu laikė visus susikaupusius — nežinai žmogus, kuris iš jų pasidarys geras deklamatojas, aktorius ar lietuviško žodžio meistras.

Montrealio lituanistinės mokyklos Vasario 16 minėjime. R. Kunnapuu nuotraukoje kalba Bendruomenės pirm. Pr. Rudinskas.

Pabaigai mokyklos choras, vadovaujamas mokytojos E. Navikėnienės, padainavo gražių ir nuotaikingų dainelių. Malonu, kad E. Navikėnienė moka parinkti tikrai vaiko dvasiai ir nuotaikai tinkamus dalykus, kuriuos jie visi nuoširdžiai ir pilnu jaunu balseliu noriai atlieka. Girdėjosi salėje balsų, kad šis chorelis turėtų ir dažniau pasirodyti. Neseniai mokyklą baigusieji ar šiais metais ją bebaigią stebėjosi, kad mokyklos choras jų laikais niekuomet taip gerai ir garsiai nėra dainavęs.

Malonu, kad mokyklos vadovybė pasitenkina tik pačių oficialiausių svečių kalbomis. LB pirmininkas Pr. Rudinskas niekuomet nekalba ilgai ir vaikams pasakė tik tiek ir tai, ką jiems reikia žinoti. Yra sunku įtraukti visus programoje dalyvauti, jos neištęsiant. Tačiau mokytojai, mūsų manymu, to nusikaltimo nepadarė, nes scenoje pasirodė tiktai tie, kurie buvo galutinai jury komisijos atrinkti. Vaikų grupavimas vienu ar kitu metodu turi būti daromas, nežiūrint to, kad jaunesniam tenka gerokai pasitemti prieš vyresnio skyriaus tos pačios grupės vaikus. Tai pasirodė tikrai tiesa, nes laimėtojų grupėje tik poroje atvejų pasirodė, kad vyresnio skyriaus vaikai turėjo pirmumą. Priešingai, daugelio grupių laimėtojų tarpe matėsi jaunesni vaikai.

Čia tenka suminėti mūsų "neklaidingųjų" teigimą, girdi "mano vaikas neturi jokių galimybių". Tokiems tinka sena lietuviška patarlė: "Kas nedirba, mano vaike, tam ir duonos duot nereikia".

Jeigu tėvai tikisi, kad mokykla turi viską duoti, o su vaiku patys nieko nedirba ar nenori dirbti, tai rezultatai pasirodo konkursuose. Ne kritika ir svetimos kalbos naudojimas namie vaiką išmokins lietuvių kalbos.

Užbaikime vieną dieną vilktis su tais, kurie visus stabdo, parodykime, kad pavyzdį nors lietuviškoje mokykloje, reikia imti iš tų, kurie dirba ir

Montrealio lituanistinės mokyklos tautinių šokių grupė šoka mokyklos Vasario 16 minėjimo metu. R. Kunnapuu nuotr.

PANORAMA

NE VISUOMET VIEŠAI

Atsakydamas į "Draugo" korespondento klausimus, Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas, tarp kita ko, ir taip pasisakė:

"Vliko veikla yra nuolatinė ir nevisuomet keliama viešumon. Vlikas pirmasis patyrė apie Brazinskų, Kudirkos ir Simokaičių žygius ir tuojau painformavo mūsų veiksnius. Mes nedelsdami dar tą pačią dieną kiekvienu atveju pavedėm mūsų valdybos nariui Romui Keziui sudaryti atitinkamą ad hoc komitetą akcijai vesti, įmanomai daugiau organizacijų tuoj apie įvykius informuoti bei imtis kitos reikalingos veikos.

Mums daromi kai kurių vietovių ir organizacijų priekaištai, kad jos nebuvo nepaprastai greitai apie įvykusius faktus painformuotos, įvyko tik todėl, kad fiziškai nebuvo įmanoma tą pačią dieną ar tą patį vakarą su visais net ir telefonu susisiekti, nežiūrinti į tai, kad į tą informavimo akciją buvo įjungta visa grupė žmonių.

"Brazinskų byla, deja, nusitęsė ilgiau, negu kai kas manė. Vlikas deda visas pastangas reikalą išlaikyti atitinkamoj padėty ir daryti visa, kad tėvas ir sūnus Brazinskai kaip galima greičiau būtų visiškai laisvi".

SEN. P. YUZYK TELEVIZIJOJE

Ukrainiečių kilmės Kanados senatorius Paul Yuzyk dalyvauja populiarioje CBC televizijos programoje "Under Attack", kurioje diskutuojama kultūrinio daugialypumo ir "trečiosios jėgos" Kanadoje tema.

Hamiltone programa bus transliuojama per CFCH balandžio 5 d. Montrealyje per CFCF — gegužės 16 d. Otavoje per CJOH — bal. 11 d. Kitos regionalinės stotys programą transliuos kitomis dienomis.

REDAKTORIAUS ATSISVEIKINIMAS

Devynerius metus redagavęs Australijos lietuvių bendruomeninį savaitraštį "Mūsų pastogę", poetas Vincas Kazokas iš savo pareigų pasitraukė. Atsisveikinimo žodyje V. Kazokas ir taip pasisakė:

"Apkaltinti prokomunistine propaganda ir antitautine vedamąja linija yra kraštutinė nesąmonė. Dėl to su nieku neketinu leistis į polemikas. Į tai mano vienintelis atsakymas — tų devynerių darbo metų devyni didžiuliai "Mūsų pastogės" tomai, kur išsakyta mano pastangos, aspiracijos ir rūpesčiai tautos, tėvynės ir bendruomenės reikalais. Ir iš čia nieko neatšaukiu ir niekuo nesigėdinu".

MIRĖ V. SUCHOCKIS

Vasario 15 d. Vilniuje 66 m. amžiaus sulaukęs mirė Vladas Suchockis. Velionis 1930 m. išleido eilėraščių knygą "Roboto daina", buvo žinomas Audronasos slapyvarde kaip modernistas.

Antrojo pas. karo metu tarnavo raudonojoje armijoje, 1945 m. įstojo į komunistų partiją. Literatūriniame gyvenime nebepasireiškė.

JAV IR LIETUVA

(atkelta is 1 psl.)

gražiai ir aiškiai tapo viešai išdėta, paaiškėjo, kad tas "nepripažinimas" nevertas net ir tos skiautelės popieriaus, ant kurio jis vis kasmet kartojamas ir Lietuvos pasiuntinybei atsiunčiamas, bent jau mums patiems skelbiamas su savotišku pasididžiavimu.

Pr. Alšėno skelbiamuose "Tėv. žib." M. Krupavičiaus jam rašytuose laiškuose, nesunkiai galima pastebėti, kad anas mūsų valstybininkas jay žymiai anksčiau nujautė, kad didžiųjų politiniuose žaidimuose mažieji, kaip Lietuva ir kitos Pabaltijo valstybės, tėra tik šiokiu tokiu žaisliuku, niekad neužmirštant, kad pirmoje eilėje didžiosios valstybės vadovaujasi tik savais interesais. Iš to jau galima išvesti, kad nebūtina tikėti didžiųjų žodžiais, bet daug svarbiau sekti jų darbus ir elgseną.

Simo Kudirkos atvejis visiškai gražiai ir atvirai išdėstė faktus, kurie, kad ir kaip mums gali būti nemalonūs, bet neužmirštini ir įsidėmėti.

Šiemetinis valstybės departamento pareiškimas nieko naujo į visą "nepripažinimo" problemą neįnešė, nieko nepakeitė, nieko naujo nežadėjo ir nieko naujo nepatikino. Skambių žodžių sauja ir nieko daugiau. Bet, tiesą sakant, ar bent kiek kitokia padėtis buvo, prieš kokį dešimtmetį?

Al. Gimantas

ilgai dirba.

Ačiū pasiaukojantiems mokytojams ir visiems tiems, kurie mūsų vaikams nori padėti. p. l.

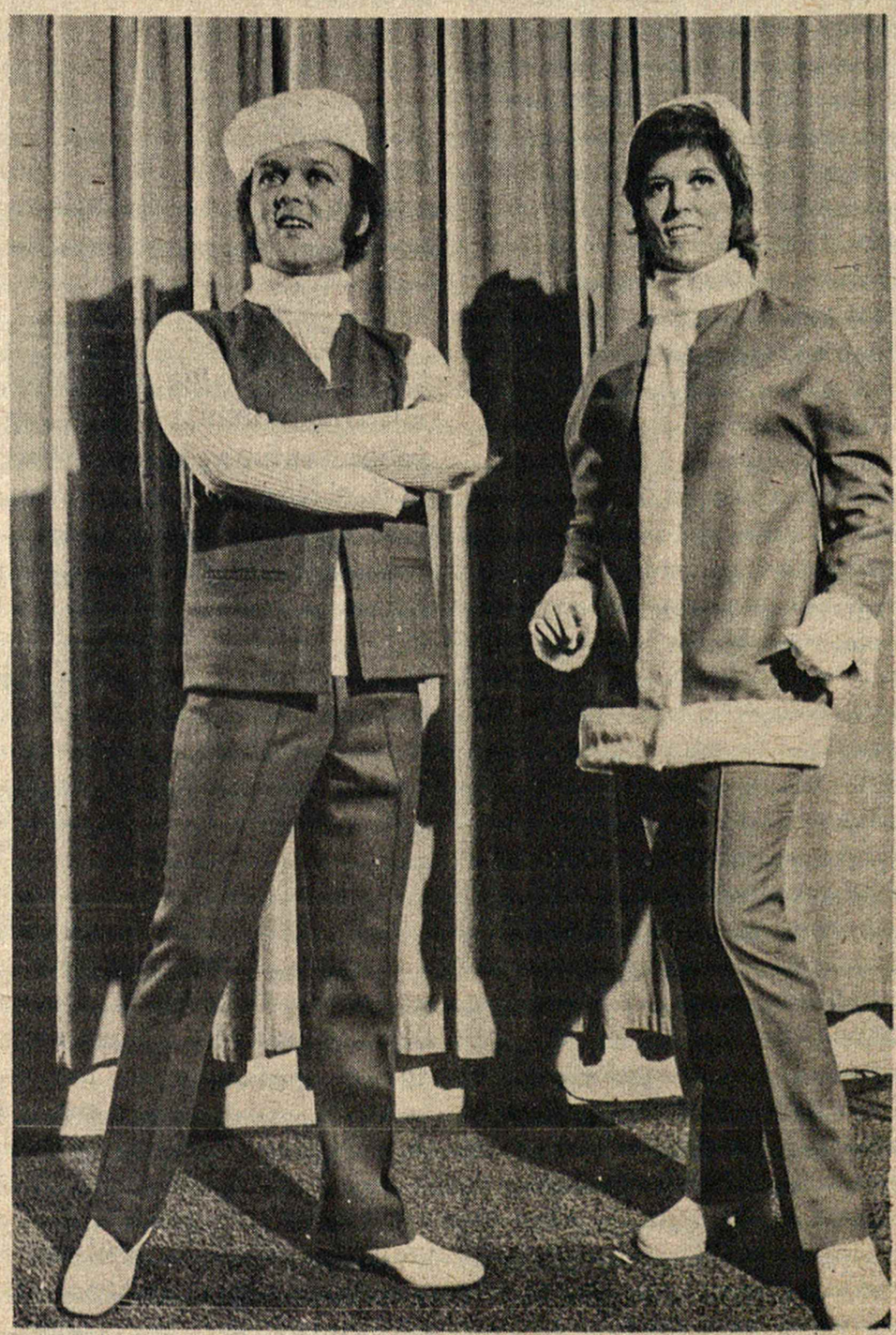

Praeitą savaitę baigėsi Kanados žiemos sporto varžybos Saskatune. OIPQ nuotraukoje Kvebeko sportininkai su savo puošniomis uniformomis.

KELEIVIS

NIEKAM NEPATAIKAUDAMAS, TEISINGA ŽODĮ SKELBDAMAS, JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS GYVENIMO. KIEKVIENAME NUMERYJE YRA SENIAI PAGARSĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ APSAKYMŲ, EILERAŠČIŲ. ADV. M. ŠVEIKAUSKIENĖ VEDA TEISINIŲ PATARIMŲ SKYRIŲ.

Metinė prenumerata tik $7.00

KELEIVIO 1971 m. kalendorius $1.50

636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127

CFMB RADIO 1410 MONTREAL

LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA

KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK.

PROGRAMOS VEDĖJAS

L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remodeliuoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

Universal Cleaners & Tailors

B. KIRSTUKAS

239 FOURTH AVENUE (at Wellington St.)

Tel. 769-2941

Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius. Siuvu naujus, pagal užsakymus, vyriškus paltus, kostiumus ir kelnes. Aukštos kokybės medžiagos.

W. Lapenat

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q. Tel. 366-6237

Įvairi industrinė, komercinė ir rezidencinė statyba. Duodame įvairius patarimus, įkainavimus, be jokio atlyginimo. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinama kaina.

Windsor DRY CLEANER & DYERS CO. LTD.

1205 Church Ave. Verdun, P.Q. Tel. 768-6679.

Valome visokius drabužius, langų užuolaidas, lovų užtiesalus, anklodes, karpetus, sopkas ir visa kita namų apyvoką. Vindsor yra moderni valykla, turinti 25 metų patirtį šiame darbe. Turinti įrengtą moderniškiausią drabužių apsaugą (storage) ir greitą aptarnavimą.

Savininkai: A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

LASALLE AUTOMOBILE INC.

BRONX PARK GARAGE

7635, boul. LASALLE

366-7818

* * *

Tel. 365-3364

- DEMON
- DART
- CORONET
- CHARGER
- DODGE
- CHRYSLER
- CAMION DODGE

LAURENT DAIGNEAULT
Président

- išorės taisymas
- dažymas
- ratų derinimas
- kiti remontai

De La Verendrye Blvd.
LASALLE, QUÉBEC

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiškai, atgarsiai

PRAŠO PAVYZDŽIŲ

Prašau paklausti Ed. Šulaičio, kad nurodytų nors vieną vienintelį konkretų pavyzdį, iš jo minimų šimto, kur Amerikos lietuvių tarpe praktikuojama laisvė būtų suvaržyta, apkarpyta ar jos iš viso nebūtų.

Rašau tai, perskaičiusi paskutinį NL 1971.II.10 Nr. 1234, ir cituoju jo žodžius: "Kiek tai liečia Amerikos lietuvių tarpe dažnai praktikuojamas "laisves", ir šiandieną galėčiau pakartoti savo 1970 m. rugsėjo 30 d. NL išspausdintą nuomonę. (Jeigu kas mane paklaustų, kur tų laisvių daugiau, man nebūtų lengva atsakyti.). Galėčiau nurodyti šimtą pavyzdžių".

Nekantriai laukdama atsakymo, reiškiu pagarbą. Nijolė G. Noges

ATSAKYMAS ISTORIKAMS

Į mano straipsnį "Lūkesčių neišpildęs tomas", spausdintą NL, sausio 13 d., atsiliepė du istorikai: V. Trumpa ir J. Jakštas.

Abu gerb. istorikai priekaištauja, kodėl apie Encycklopedia Lituanica pirmojo tomo turinį nebuvo rašoma iš esmės, bet paliestas tik vienas aspektas, atseit, kaip J. Jakštas rašo, "nebuvo pakedentas jo turinys", o, vietoj to, — nurodyta visa eilė asmenų vardų, kurie LE nebuvo rasti.

Juk ne apie visus leidinius ir ne visi rašantieji yra įpareigoti aprašyti visas leidinio geras ar blogas puses. Galima rašyti apie leidinio kalbinę, literatūrinę, kompozicinę, pasaulėžiūrinę ir kitokias puses, bet ne būtinai apie jas visas iš karto. Dar prisimena V. Ramono "Kryžiai". Kokios tas literatūros kūrinys polemikos susilaukė, net sunku būtų čia ir aprašyti, bet toji polemika juk buvo, anaiptol, ne apie kūrinio literatūrinę, kompozinę, struktūrą ar kitokias puses, bet apie pasaulėžiūrinę kryptį.

Be to, ir patys istorikai pripažįsta, kad galima apie didelį veikalą labai maža parašyti. J. Jakštas gi primena, jog mūsiškėj spaudoj apie EL tebuvę trumpai užsiminta, nes, girdi, "niekas nepasistengė jo iš padugnių panagrinėti, tik Alšėnas bus vienas iš pirmųjų prabilęs apie jį kiek plačiau"...

Savaime aišku, jog tose trumpose laikraščių žinučių užuominose apie EL pirmąjį tomą nebuvo ir negalėjo būti "iš pagrindų pakedentas" jo turinys, tad kodėl gi istorikas J. Jakštas tų laikraščių nebara, o užsipuola tik mane?

Panašų priekaištą Alšėnui kelia ir V. Trumpa, kodėl, girdi, tik pavardės minimos, kodėl neįsileista į nuodugnesnį nagrinėjimą. Tuo tarpu kai jis pats prisipažįsta, jog "savo laiku buvęs užsipuolęs tą tomą dėl istorinio mūsų Magnus Ducatus išmainymo į anais laikais niekur negirdėtą Magnus Principatus". Savo nuomonės, girdi, jis laikąsis ir šiandien, nors, atrodą, kovą pralaimėjęs, nes, tarp kita ko, jo neparėmęs nei vienas kitas istorikas ar kalbininkas. Taip, esą, ir II tomas išeisiąs "pasipuošęs" tuo senąją Lietuvos valstybę niekinančiu hibridu.

Toliau V. Trumpa rašo: "Paskaitęs anuos aštrius Pr. Alšėno įžanginius sakinius, tikėjausi išgirsti iš jo esminės Encycklopedia Lituanika kritikos"..

Įdomu, kodėl gi V. Trumpai norėjosi išgirsti iš Alšėno "esminės kritikos", kai jis pats tėra nagrinėjęs ir užsiminęs tik apie Magnus Principatus?..

Taigi ir V. Trumpos buvę rašyta ne apie viso EL tomo turinį, o tik apie labai trumpą ir griežtai apibrėžtą reikalą. Tai kodėl gi man nebuvo galima rašyti apie asmenis, tojoj Enciklopedijoj pamirštus?

V. Trumpa ir J. Jakštas, tarytum susitarę, abu tvirtina, jog ir taip, esą, pavardžių pirman tome ne permaža, bet perdaug.

O juk ir aš jungiuosi prie tos nuomonės, kad pirmajame tome pavardžių perdaug. Mano straipsnyje visa eilė pavardžių buvo suminėta ne todėl, kad aš būčiau kietai užsispyręs, kad tos pavardės privalėtų būti enciklopedijoj, bet todėl, kad neteisinga buvo tų pavardžių atranka.

Jeigu pirmam EL tome būtų bent kiek aiškus tų pavardžių atrinkimo kriterijus, kaip tenai patekusieji (kokiu principu) buvo išrinkti — būčiau nieko apie tai nerašęs. Tarp pavardžių juk buvo mano nurodyti ir pavyzdžiai, kai vienas to paties rango ir tų pat pareigų asmuo EL įtrauktas, o kitas — ne.

Kokiu gi principu buvo atrinktos tos pavardės? Ko gero, gal tokiu, apie kurį "Draugo" liter. priede vasario 6 d. kalbininkas Pr. Skardžius rašo. Jis tenai teigia: "Dėl gana ribotos apimties, kaip jau minėjau, angliškoj liet. enciklopedijoj negali būti dedama viskas, ko mes kiekvienas norėtume, todėl tokia atranka yra neišvengiamai reikalinga; tą atranką diktuoja ir pats tokios enciklopedijos tikslas bei uždavinys; ir pirmojo tomo redaktorius tokią atranką mėgino daryti, bet tai jam ne visur vienodai pasisekė. Tam buvo įvairių priežasčių, viena iš kurių yra praktiniai finansiniai sumetimai; pvz., kai kuriuos asmenis buvo stengiamasi dėti, tikintis susilaukti

Hamiltono burmistras V. Copps su KLB Hamiltono apylinkės pirm. K. Mileriu demonstracijų metu prie rotušės.

Keating FORD Sales Limited
4475 BANNANTYNE AVE.,
VERDUN, QUE.

PINTO
MAVERICK
TORINO

TEL: 769-8831
Namų 366-2548

Sales Manager
Leo Gureckas

FORD

Nauji ir naudoti automobiliai garantuoti nuo 1 iki 5 metų

Highland Auto Body
611 LAFLEUR AVE., LaSALLE
***
TEL. 366-7281
****
- Atliekami mechaniniai darbai
- Išores taisymas ir dažymas
- Dunlop padangos ir baterijos
(Lietuviams nuolaida)

Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

Jetté & Frère Ltée
Plumbing & Heating kontraktorius
366-0330
140 - 2e AVENUE LASALLE

- Sildymo ir vandentiekio taisymas ir nauji įrengimai.
- Vandens šildymui tankų pardavimas ir įrengimas.
- Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas.
- Visi įkainavimai neapmokami.

daugiau prenumeratorių ar šiaip paramos, bet šitokios viltys labai mažai tepasitvirtino. O tokiu keliu pasukus, lengvai galėjo atsirasti ir tam tikro nenuoseklumo"...

Nuo savęs galėčiau į tai tik tiek pridurti: jei taip — tai tikrai liūdna atranka būtų...

Pr. Alšėnas

LITO REIKALAIS

Metiniam narių susirinkimui artinantis, pravartu panagrinėti bent svarbiuosius Litą liečiančius reikalus.

Kokią naudą Litas turi ar turės, priklausydamas centrui? Išnagrinėjus duomenis, susidarė išvada, kad priklausymas Centrui Litui yra nuostolingas, per brangus, o ir nebūtinas.

NL 1969 m. balandžio 30 d. laidoje straipsnely "Litas ir Lyga" rašoma: "Išeitų, kad jau dabar Lyga Litui kainuotų apie 10.000 dol. į metus. Ryšium su naujai susidariusia situacija, Lito valdyba priėjo išvados, kad Litui nieko kita nebelieka, kaip tik iš dabartinės Lygos pasitraukti". Narių susirinkime 1969 m. birželio 1 d. svarstyti valdybos trys pasiūlymai: Išstoti iš Quebec Credit Union League, įstoti į Cendel Credit Union Federation ir sudaryti komisiją Lito statutui pakeisti. Susirinkusieji nariai, išklausę valdybos paaiškinimus, visiem trim pasiūlymams pritarė ir balsavimo būdu patvirtino.

Tačiau valdyba šiuos valdybos pasiūlytus nutarimus neįvygdė, bet sutiko laukti, iki prie Lygos prisijungs Cendel Credit Union Federation. Litas ir toliau lieka Lygos nariu su visais savo įsipareigojimais, varžančiais Lito savarankumą, ir dideliais metiniais mokesčiais.

Kodėl valdyba, nepaisydama narių nutarimo, Litą paliko Lygos nariu? Argi nebuvo galima buvę, išėjus iš Lygos, palaukti, kol tie du Centrai susijungs? Atrodo, kad valdyba ko tai skubėjo, ir norėjo būti paklusniu nariu, pildančiu įsipareigojimus. Net įnešė į Lygą 75.000 dol. Šie valdybos veiksmai nesuprantami. O gal todėl, kad tai buvo pati geriausia proga Lito atstovui patekti į valdomuosius organus? Taip ir įvyko: mūsų pirmininkas tapo išrinktas į revizijos komisiją. Maloni garbė, bet Litui per brangi.

Centras Litui daug kainavo (per 30.000 dol.), bet Litui nieko naudingo nedavė ir neduos. Ar nenaudingiau būtų pasitraukti, tas Centrui mokamas sumas skirti mūsų Montrealio lietuviškiems reikalams, pvz., šešt. mokyklai, "Baltijai", laikraščiui "Nepriklausoma Lietuva".

Kyla netikrumas, ar mūsų įpėdiniai Lito gyvybės draudimą gaus, nes žinome tris atsitikimus, kada įpėdiniai draudos negavo. Mat bendrovė surado įrodymus, kad draudžiamasis asmuo, stodamas į Litą nariu, buvo nesveikas. Didžioji dauguma, stodami nariais, nebuvo įspėti, o, be to, šis draudimas labai brangus. Svarstytina galimybė draudimą imti pačiam Litui, pas save įsteigiant tam reikalui fondą ir jam skirti tas sumas, kurios dabar mokamos draudimo bendrovei.

Mano įsitikinimu Litui nuostolingos rizikos nebus, ką aiškiai rodo praeities faktai.

Nuo 1966 iki 1969 m. Litas už draudimą išmokėjo apie 60.000 dol., o už 8 mirusius narius draudimo bendrovė išmokėjo apie 22.000 dol.

Lito statuto pataisymas ir papildymas jau nuo 1968 m. narių susirinkimuose keliamas.

1969 m. birželio 1 d. narių susirinkimas išrinko statutui pakeisti komisiją, tačiau, valdybos pirmininko dėka, tik 1971 m. vasario 15 d. įvyko pirmas posėdis. Iš 8 atvyko į posėdį 4 nariai, ir po trumpo pasitarimo, pirmininko pasiūlymu ir daugumos pritarimu, statuto svarstymas atidėtas neribotam laikui. Taigi statutas lieka nepakeistas, su visais jo netobulumais ir dideliais piniginiais įsipareigojimais bei Centro varžymais.

Iš tų varžymų svarbiausias yra 26 skyrius, "C" poskyris, kur sakoma: "Statuto pakeitimai negalioja, kol nėra gautas raštiškas Lygos patvirtinimas, pasirašytas Lygos vedėjo arba jo įgalioto asmens".

Tad atrodo, kad, esant šiai situacijai, kol Litas bus Centro nariu, statuto keitimas neįmanomas.

317 Lito narys

CITATOS

LIETUVIŠKASIS NAPOLEONAS

"Dirvos" skyrelyje Šis bei tas vasario 17 d. taip rašoma:

"Vienoj apylinkėj amerikiečiai pakviečia mūsų moteris pateikti lietuviškus pietus 150 žmonių. Sakomos prakalbos, teikiamos dovanos — žodžiu, graži iškilmė. Paskiau anglų spaudoj minimas įvykis su nuotraukom, nemaža reklama. Bet žiūrėkim, kas gi tuos lietuviškus pietus sudarė: ogi pirma eile — napoleonas, cepelinai, koldūnai... Lyg kvailiausias iš savęs pasityčiojimas. Lyg negalime valgius lietuviškai įvardinti..."

PRAVARDŽIAVIMAS INTELEKTUALAIS

"Ateities" žurnalo š. m. Nr. 1 Užuominų skyriuje apie pravardžiavimą intelektualais taip rašoma:

"Anava, jaunuolis, ištupėjęs ketvertą metų universiteto suole ir vargais negalais išspaudęs diplomą, mūsuose intelektualu pradedamas pravardžiuoti. Geresnio proto jaunuolis tikrai turėtų užsigauti. Ypač jei jis daugiau nusimano apie tai, ką reiškia tas pats žodis.

"Nėra abejonės, kad mūsų jaunimui "intelektualizmo" ligą galvon įkalė mūsų spauda. Perdaug ji didžiuojasi universitetus baigusiais. Būtų gera palaukti ir pamatyti, kągi taip jau protingo tas naujai iškeptas diplomantas suraitys lietuviškame pasaulyje.

"Argi nėra juokingai skaudu, kai mūsų spaudoje išgarbintas universitetą baigęs jaunuolis, dar nė rašalui nuo garbintojo plunksnos nenudžiūvus, išplaukia į tarptautinius vandenis ir ten amžinai žūva savo bendruomenei?

"Ar nėra koktu, kai mūsų išgarbintas "intelektualas", vos pravėręs kur nors burną, pasirodo šaltkalviu besąs? Tad čia ir vertėtų perspėti: liaukimės liaupsinę paprastus amatininkus ir sugrąžinkime intelektualo žodžiui jojo tikrąją vertę".

"NEAPIBŪDINAMA IŠVAIZDA"

S. Pranckūnas "Naujienose" vasario 18 d. ir taip rašo:

"Dar didesnis smūgis lietuviškai visuomenei buvo tas, kai buvo patirta, kad Kurija perėmė kun. Ažubalio Toronto priemiesty įkurtas kapines. Skaitant laikraščiuose, taip tolimas naujienas apie Čikagos kazimierines kapines, atrodo, kad tolimesnėje ar artimesnėje ateityje ir torontiškiai gali tikėtis panašių problemų. Tuo sunkiau lietuviams būtų vis labiau susijant su ta amžina poilsio vieta, ją puošiant, o dabar pastačius ten laisvės paminklą (nors ir keistos, neapibūdinamos, cementinį bunkerį primenančios išvaizdos)".

Tony's Photo Studio
1920 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS
TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

ATLIEKAMI ĮVAIRŪS MŪRINIMO DARBAI IR VISOKERIOPI REMONTAI. CEMENTO, MEDŽIO DARBAI, GELEŽIES SUVIRINIMAS (WELDING). VYKSTU IR Į PROVINCIJĄ ONTARIO IR QUEBEKO.
M. Krauza
10167 48th Avenue, Montreal 477
Tel. 665-2278

Baltic Woodwork Co.
K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS
Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.
547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.
7725 RUE GEORGE LASALLE, P.Q. Tel.: 366-0500 366-4203
• TAISOME IR DAŽOME AUTO-MAŠINAS.
• ESAME SPECIALISTAI MOTORINIŲ ROGIŲ
SAV. G. DESROCHERS

TEXACO
MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
(M. RUTKAUSKAS)
POINTE CLAIRE, P.Q. — ILLE BIZARD, P.Q.
601 St. Jean Road. — 459 Cheerier Street.
Tel. 695-3883 — Tel. 626-5175
• Parduodami "SCORPION" firmos motorinės rogės.
• Atsitiktiniai ir kapitaliniai auto-mašinų remontai.
• Degalai, tepalai, padangos ir kt.
• Lengvai pasiekiama greitkeliu Nr. 40.

BELLAZZI-LAMY INC.
ĮVAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:
Durys, langų rėmai. Izoliacija. Ten-Test.
Masonite, statybinis popieris, cementas,
B. P. išdirbiniai ir visa kt.
7682, BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

PRABĖGOMIS...

Neturiu nė lašo didžiųjų ar mažųjų Lietuvos kunigaikščių kraujo (... greičiau plienas sutirps į vašką...), bet duotą žodį nutariau tęsėti. Žodį daviau jums, mieli NL skaitytojai, todėl — nors ir manau, kad poetams geriau dainuoti — kalbėsiu. Ta kalba nevisiems patiks, bet visiems įtinka tik tie, kurie nieko nedrįsta pasakyti.

•

Kadaise Paulius Jurkus "Aiduose" parašė atmintiną rašinį. Pavadino jį — "Išvėdinkime kailinius". Tada tarė jis, kad nevėdintuose kailiniuose paprastai įsimeta kandys. Mūsų stovyklinės literatūros kailiniuose tuomet tikrai buvo įsiveisę būriai literatūrinių kandžių. Jos baigė sukapoti lietuvišką žodį. Apimtos begalinio megolomaniško entuziasmo, šitos keistos išperos savo rašliava užvertė knygynų stalus ir mūsų elgetišką buitį. Anot mūs palikusio Pulgio Andriušio, tie "skorbutai" buvo atkaklesni net už silkių ir žiebtuvėlinių akmenėlių pardavėjus. Tai buvo pirmoji apsišvarinimo akcija išeivijos literatūroje.

Ją sekė kita — daug erzelio ir pikto kraujo sukėlęs "Nuosmūkio manifestas". Dar ir dabar daugeliui mūsų, kaip koks Kaino ženklas, kaktoj išdegintas tas nuosmūkininko vardas.

Betgi, aiman, pasirodo, kad šiandien, labiau negu bet kada, reikia vėl kito vėdinimo. Mūsų išeivijos literatūriniuose kailiniuose lizdus susisuko jau nebe vien kandys, bet stambios, piktos ir nutukusios žiurkės. Jas išvalyti švarus oras vargu ar beįstengs. Reikės, atrodo, jau tikro šemeriško liepsnosvaidžio arba ir geros dozos nuodų. Tik gaila, kad nuodų purkštėjai purkščia ne ta kryptim...

•

Atsimenu, prieš keliasdešimt metų, Lietuvoje, mano tėvas (nepriklausęs jokiom partijom) kartą pasakė man su tokia kieta žemaitiška pašaipa: "Žiūrėk, tas apsitvėrė daržą tvora su Gedimino ženklais". (Taigi, berods, to paties didžiojo kunigaikščio, kuris esąs pasakęs: "Greičiau plienas sutirps į vašką..." — kaip jau pradžioje buvo sakyta).

Ir tikrai — to piliečio kiekvienas tvoros statinys buvo užbaigtas gražiu Gedimino stulpu — Tikras patriotas — pasakysite man?

Be jokios abejonės. Tik tokia mažytė bėda. To piliečio pavardė buvo kažkodėl Kreivanosis, ir, bolševikams pirmą kartą okupavus Lietuvą, jis skubiai pakeitė tvoros statinių galvutes į penkiakampes žvaigždes. Tiesa — beveik pamiršau paminėti — ir pavardę vėl į Krivonosov.

Prisimena man toji istorija, mąstant apie literatūrinius parazitus bei nuodų purkštimą, todėl, kad jau keliolika savaičių tautininkų laikraštyje "Dirvoje" kažkoks Grauda užvertė puslapius savo keista rašliava.

Iš pradžių atrodė, kad "Dirva" demonstruoja savo skaitytojams išpuolius prieš Jablonskio gramatiką ir Kuzminskio sintaksę. Tačiau po kiek laiko ėmė aiškėti, kad čia darbuojamasi patentuoto pasimetėlio, plie-

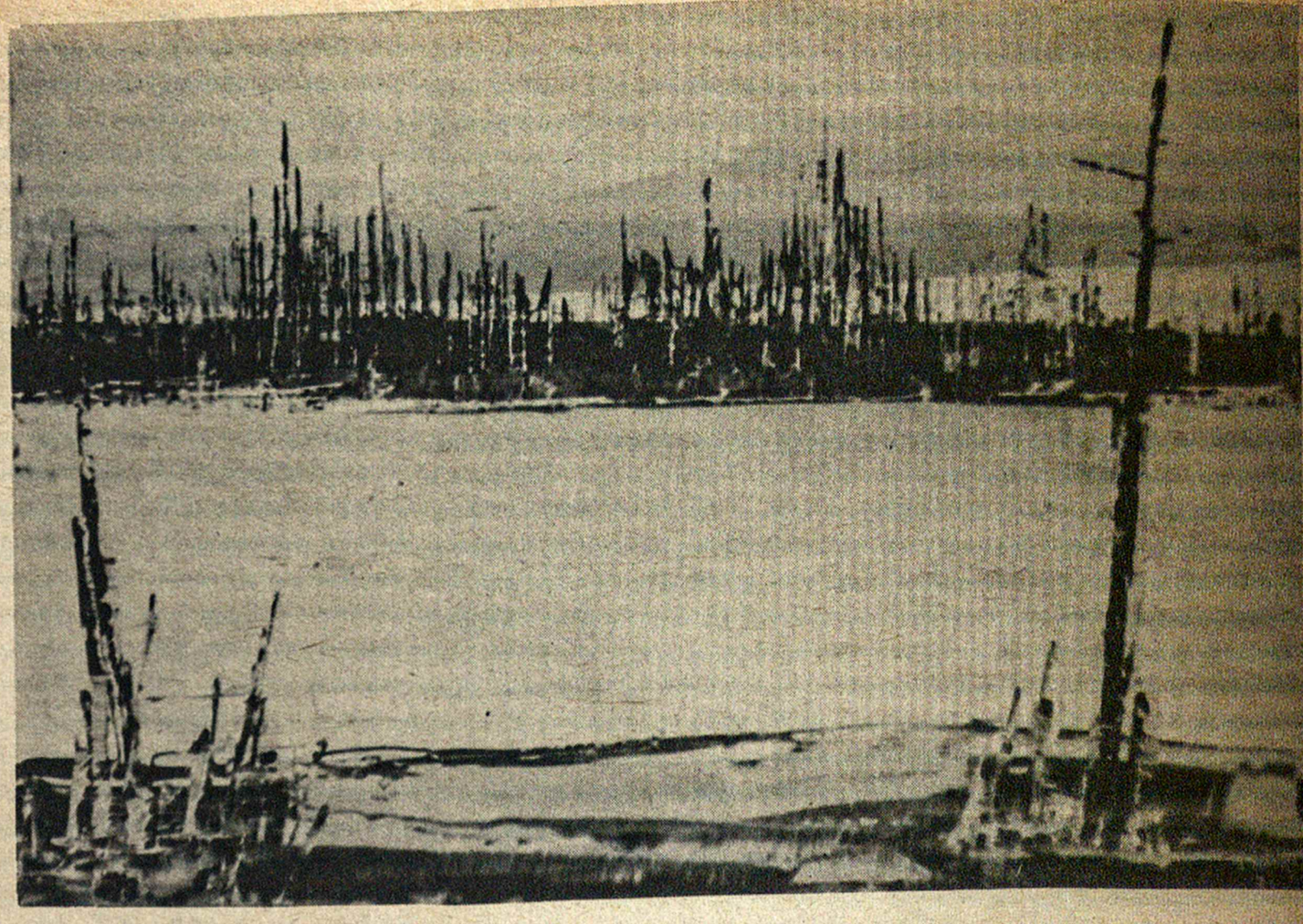

Dail. Vytas Remeika — "Pavasarėjant" (aliejus)

al. gimanto skiltis

LAUK IŠ LIZDŲ...

Paprastai iki santuokos ir savo šeimos sukūrimo jaunimas likdavo tėvų namuose, nors ir karinė prievolė būtų atlikta, studijos įpusėtos, baigtos ar net ir tarnyba gauta. Bet toji beveik idili padėtis staiga ėmė keistis, maždaug tuo pat metu, kai jaunimas "atrado" savę, kai ir senimas "atrado", kad ir jaunimas turi balsą ir vietą šios dienos gyvenime.

Vis dažniau ir garsiau girdime tuos, kartais net ir labai trankius jaunosios generacijos garsus, vaizdžiai liudijančius, kad jaunieji yra energingi, mandri, nors ir ne kiekvienu atveju kūrybingi...

Visa tai veržiasi ir į namų aplinką. Nenuostabu, kad ir mūsų jaunoji karta stengiasi kiek galint greičiau išskristi iš savo tėvų namų. Gal ir ne tiek svarbu, ar tai mados padiktuotos aplinkybės ar grynai asmeninis nuosprendis, kiek pats faktas, jog jaunieji nori būti kiek galint anksčiau savarankiški, nepriklausomi, neatsakingi prieš savo tėvus.

Tas magiškas žodis — laisvė — taip plačiai suprantamas, skirtingai interpretuojamas, bet toks patrauklus, žavintis ar net ir kerintis. Tos laisvės vardu kai kada atsisakoma ir patogumų, padėties, aplinkos, gal net ir materialinio saugumo.

Skuba, bėga, mūs jaunieji, nuomoja apartamentus, kambarius, butukus. Vieni, keliese, kartais pakenčiamuose rajonuose, kartais kad tik pigiau būtų — lūšnų kvartaluose. Žodžiu, "fun" prasideda gana anksti.

Gerai, jei toks jaunuolis jau mokslus baigęs, turi tarnybą; blogiau, kai dar studiozu esama: tenka ir mokytis ir uždarbiauti. Negali kaltinti tuos tėvus, kurie savo išėjusiems vaikams nėra labai dosnūs savąja parama. Nejaugi reikėtų laukti, kad ankstokai pasitraukusius nuo šeimos židinio tėvai dar nuolatinai apipiltų dovanomis ar kitokiomis materialinėmis gėrybėmis?

Blogiau, kai tarp anksti pasitraukusiųjų iš šeimos gyvenimo ir tėvų didėja nesusipratimas, iškyla didesni nuomonių skirtumai, kažkaip tolstama vieni nuo kitų. Tai, be abejo, žalingas reiškinys, kurį nelengva pataisyti. Išgirsti tarpusavių kaltinimų: tėvai prikaišioja vaikams, šie kaltina tėvus. Kaip ir visada, kai iškyla konfliktas, abi pusės tokiu atveju dažniausiai nėra be priekaištų...

Iš lietuviškosios pusės žvelgiant, tokie anksti iš namų pasitraukę jaunuoliai ne vienu atveju ima tolsti ne tik nuo savo šeimos, bet aplamai nuo lietuviško gyvenimo. Susidomi skirtingais dalykais, pradeda traukti kiti interesai, nebelieka laiko domėtis ar įsijungti lietuviškojon bendruomenėn. Tuo tarpu tie patys jaunuoliai, kol gyveno tėvų pastogėje, neretai buvo veiklūs ir reiklūs tautinėje veikloje, jaunimo organizacijose. Dabar rečiau juos pasiekia lietuviškas laikraštis, knyga. Nėra laiko ar dėmesio tokiems "neįdomiems" reikalams skirti.

Pradėję atskirai gyventi, ne visada jie bendrauja ir savo tarpe, t.y. tarp savųjų pažįstamų, panašaus amžiaus lietuvių jaunuolių. To išvadoje jau sektų mišrios vedybos, nes gyvenimo partneriai juk pasirenkami iš kasdienės aplinkos. Tai aiškus nuostolis savajai bendruomenei. O tendencija jaunimui anksti skirtis nuo savo tėvų, regis, dar didės, tad ir šviesulių šioje srityje kaip ir nesimato.

kiančio pseudopatriotine plunksna. Aha.

Nuo Vinco Kudirkos laikų dar tokio Kruglodūrovo nebuvo mūsų tarpe. Jo stilius (tai yra gramatikos ir sintaksės klaidos) kažkaip artimai kvepia tokio (keleriopo) "Draugo" romanų konkursų laimėtojo Jurgio Gliaudos gamyba. Tas pats slaviškas sakinys. Ta pati graždanka. Ta pati — geriausio iš geriausiųjų — poza. Tas pats įkyrus rusiško anstolio atkaklumas bei bukumas, anot "Kuntaplio"...

...Viešpatie mano, negi mes tikrai nebegalime vieni kitų išdergti be svetimšalių pagelbos? Negi mes nebesugebame patys išsivanoti — padoriai, tautiškai ir krikščioniškai — be graudų? Argi tikrai nebeįstengiame pasijuokti iš savo motinos žodžio patys vieni, savo tarpe, be svetimų prokurorų?...

Pone Juliau Smetona, štai kuriam reikia papurkšti šio bei to. Vardan tauraus neolituaniško Pro Patria...

HENRIKAS NAGYS

KREIVI VEIDRODŽIAI

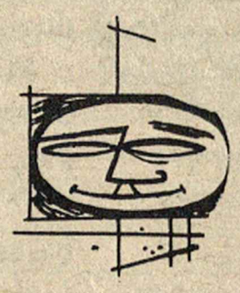

SPAUDOS KONFERENCIJA SU MOTERŲ AKCIJOS EKSPERTU PROF. DR. ALFONSU SIJONAIČIU

MODERATORĖ: Gerbiamieji ponai ir ponios, mūsų epochoje moterų laisvės klausimas įgyja apvalesnes formas. Per visą žemės rutulį banguoja moterų emancipacija. Deja, daugelis vyrų nejaučia epochinių lūžių ir nepajėgia suprasti, ko moterys nori. Net ir inteligentai lietuviai vyrai, jau apsipratę su namų ruošos darbais ir vaikų slaugymu, dar vis laikosi konservatyviai, murma prieš mūsų judėjimą, slaptai niekina moters psichologines paslaptis, galimybes; nenori pripažinti teisių. Žodžiu, moterų klausimo srityje jie yra analfabetai.

Reikia švietimo. Tam mes ir pasikvietėme garsų feminologijos ekspertą, Santa Barbaros naktinių kursų profesorių dr. Alfonsą Sijonaitį. Profesorius yra autorius plačiai skaitomų veikalų: "Moteris be vyro" ir "Vyras be moters". Švelniai prašomas, jis sutiko atsakyti į mūsų klausimus. Prašome į sceną gerb. prof. dr. Alfonsą Sijonaitį.

(Įeina apskuręs, nedidelio ūgio, rimtas, barzda ir plaukais apžėlęs vyrukas. Kukliai linkteli, dar kukliau atsisėda).

MODERATORĖ: Pone profesoriau Sijonaiti...

PROFESORIUS (mandagiai): Galite mane vadinti tiesiog Sijonu. Kažkaip vyriškiau skamba.

MODERATORĖ (sumišusi šypteli): Taigi, pone profesoriau Sijone, norėčiau jus supažindinti su mūsų spaudos viešniomis. Štai, moterų žurnalo "Nepriklausomoji moteris" redaktorė, topless kostiumėlių pionierė Vanda Trakelytė. Šalia sėdi pagarsėjusi keliautoja, Afrikos safari dalyvė, pasaulio madų stebėtoja, "Draugo" dienraščio moterų skyriaus redaktorė Teofilė Pernykštienė. Tikriausiai, jūs jau pažįstate "Lietuvių dienų" bendradarbę, moterų rankdarbių inspiratorę, tautinių mini sijonėlių skiepytoją ir didelių drobių tapytoją Zinaidą Zavadaskienę.

PROFESORIUS (mandagiai linkčiodamas): Malonu. Malonu. Tikrai malonu. Esu pasiruošęs atverti protą ir širdį.

TRAKELYTĖ: Daktare Sijonai, rojuje Adomas ir Ieva ...

PROFESORIUS: Tik nepradėkite nuo Adomo ir Ievos. Perspėju. Aš netikiu į šonkaulio legendą.

TRAKELYTĖ (piktokai): Tai į ką jūs tikite?

PROFESORIUS: Kas liečia moters sukūrimą, man labiau patinka persų poeto versija: Alachas, neturėdamas ko veikti, nusiskynė rožę, paskui leliją, po to pasiėmė balandį, žaltį, žiupsnį medaus, rausvą obuolį ir dar saują molio. Sumaišė viską, Pasižiūrėjęs į mišinį, Alachas pamatė moterį. Ar ši istorija nėra gražesnė už šonkaulio versiją?

LAIKRAŠTININKĖS (išskyrus Trakelytę): Žinoma, kad gražesnė, ir vaizdingesnė.

MODERATORĖ: Bet ir čia dalyvauja obuolys su žalčiu.

PROFESORIUS: Jokia rimtesnė legenda negali apsieiti be obuolių ir žalčių. Bet tai gana plati, simbolizmu ir mitologija persisunkusi tema. Kalbėkime apie aktualijas.

PERNYKŠTIENĖ: Kokie moterų laisvėjimo bruožai yra reikšmingiausi? Kitais žodžiais, kokiame sektoriuje moterys daro didžiausią pažangą?

PROFESORIUS (nudžiugęs): Geras ir man asmeniškai artimas klausimas. Didžiausią pažangą moterys yra padariusios vertikaliniame kūno išlaisvinimo sektoriuje. Šiandien jos gali saulinti tas vietas, kurios anksčiau priklausė tik renesanso tapytojų žvilgsniams. Tai yra epochinis lūžis.

ZAVADSKIENĖ: Vyrai mums dažnai prikiša kūrybos ir proto ribotumą. Ką jūs galvojate apie tai, prof. Sijonaiti, atsiprašau, daktare Sijonai? Ką jūs manote apie moterų protą?

PROFESORIUS: Nesu smegenų specialistas. Tačiau kiekvienas, tur būt, su tuo sutiks: kas turi galvą, tas turi ir protą. Šiuo atžvilgiu moterys nesiskiria nuo vyrų. Kas liečia išmintį, turiu pabrėžti, kad moterys daug išmintingesnės už vyrus — jos žino mažiau, bet supranta daugiau. Jų meilė tiesai ir grožiui yra svarbesnė už vyrų erudiciją.

ZAVADSKIENĖ: O kad visi vyrai taip galvotų...

PROFESORIUS (pagyvėjęs): Vyrams patarčiau: norint suprasti, ką moteris sako, nesiklausyti jos, bet įsigilinus žiūrėti į ją. Juo daugiau įsigilinsi, tuo geriau suprasi.

TRAKELYTĖ: Man labai neaišku. Kaip jie turi gilintis?

PROFESORIUS: Kaip ir kur gilintis ir kaip žiūrėti, šitą reikalą palikime vyrams. Kiekvienas apsitrynęs vyras žino, kur ieškoti giliųjų paslapčių.

MODERATORĖ: Aš bijau, kad profesorius bus dviprasmiškai suprastas. Man atrodo, šiais žodžiais, daktare, jūs norėjote pabrėžti moters intuityvų imlumą, kurį vyrams verta atskleisti.

PROFESORIUS: Pataikėte. Ir taip gražiai apibūdinote — intuityvus imlumas. Iš tiesų moteris kaupia savy paslaptingas fiziologines ir psichines

(keliama į 8 psl.)

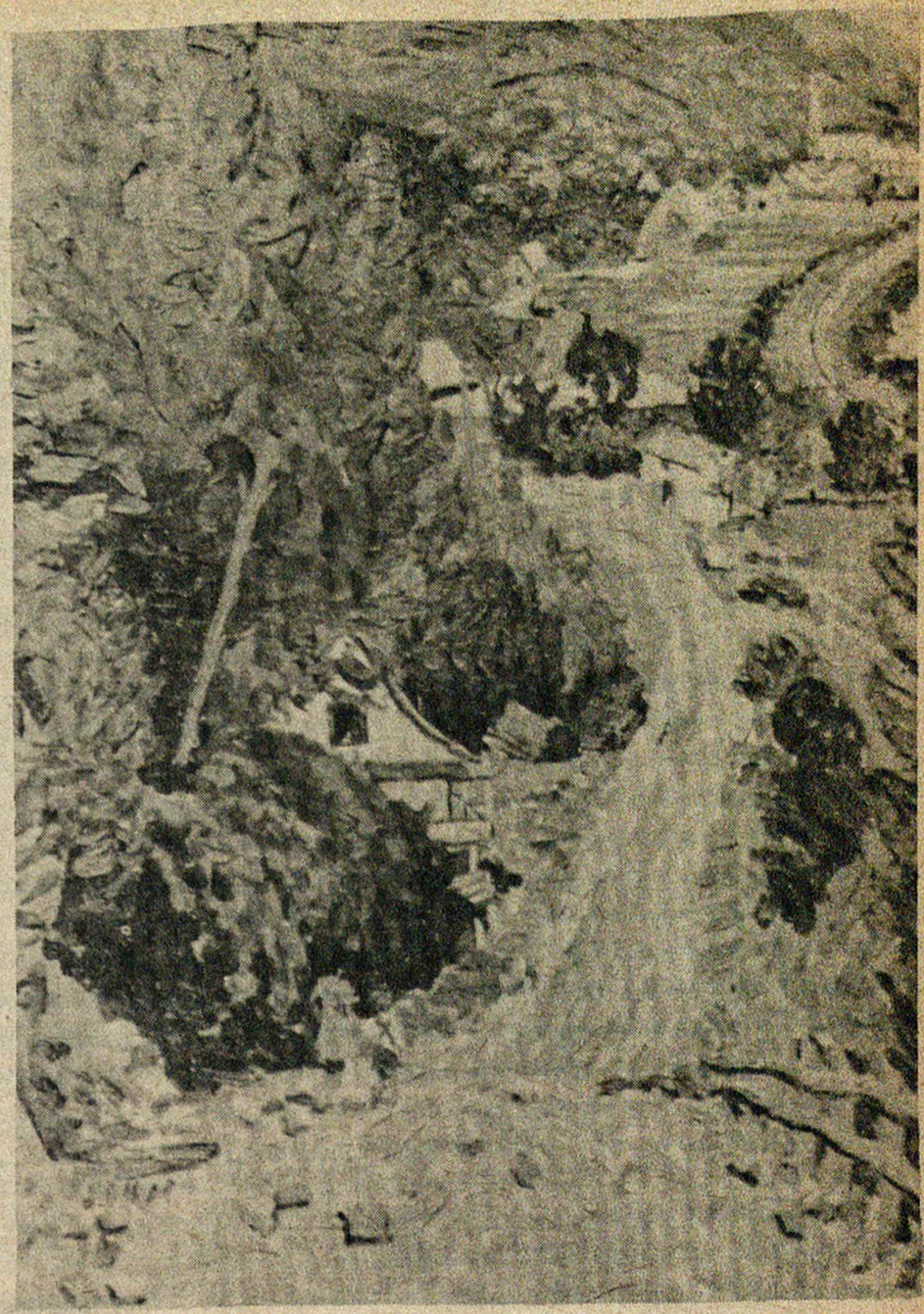

Dail. Alfred Pellan: Le village de la Petite-Riviere

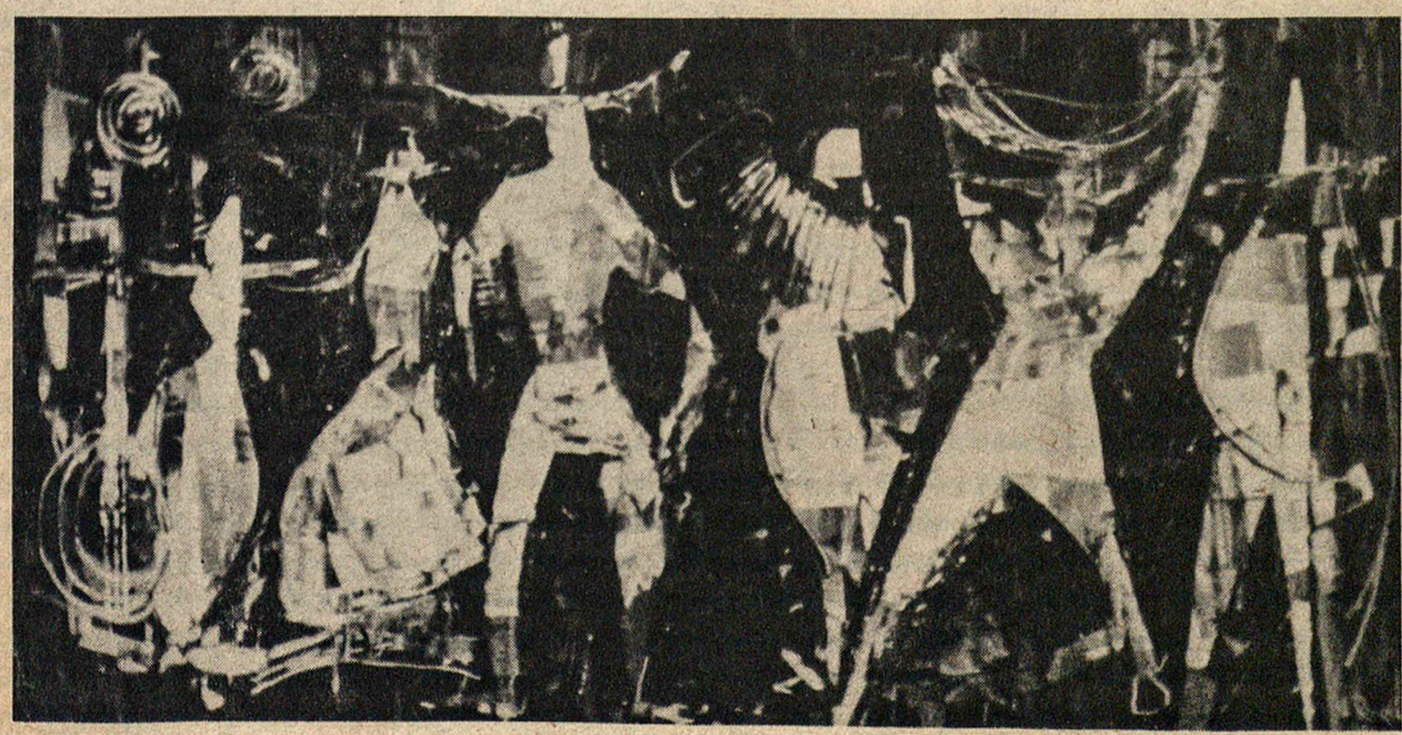

Dail. Vytas Remeika *"Fiesta" (aliejus)*

PRIEŠ 50 METŲ

P. LELIS

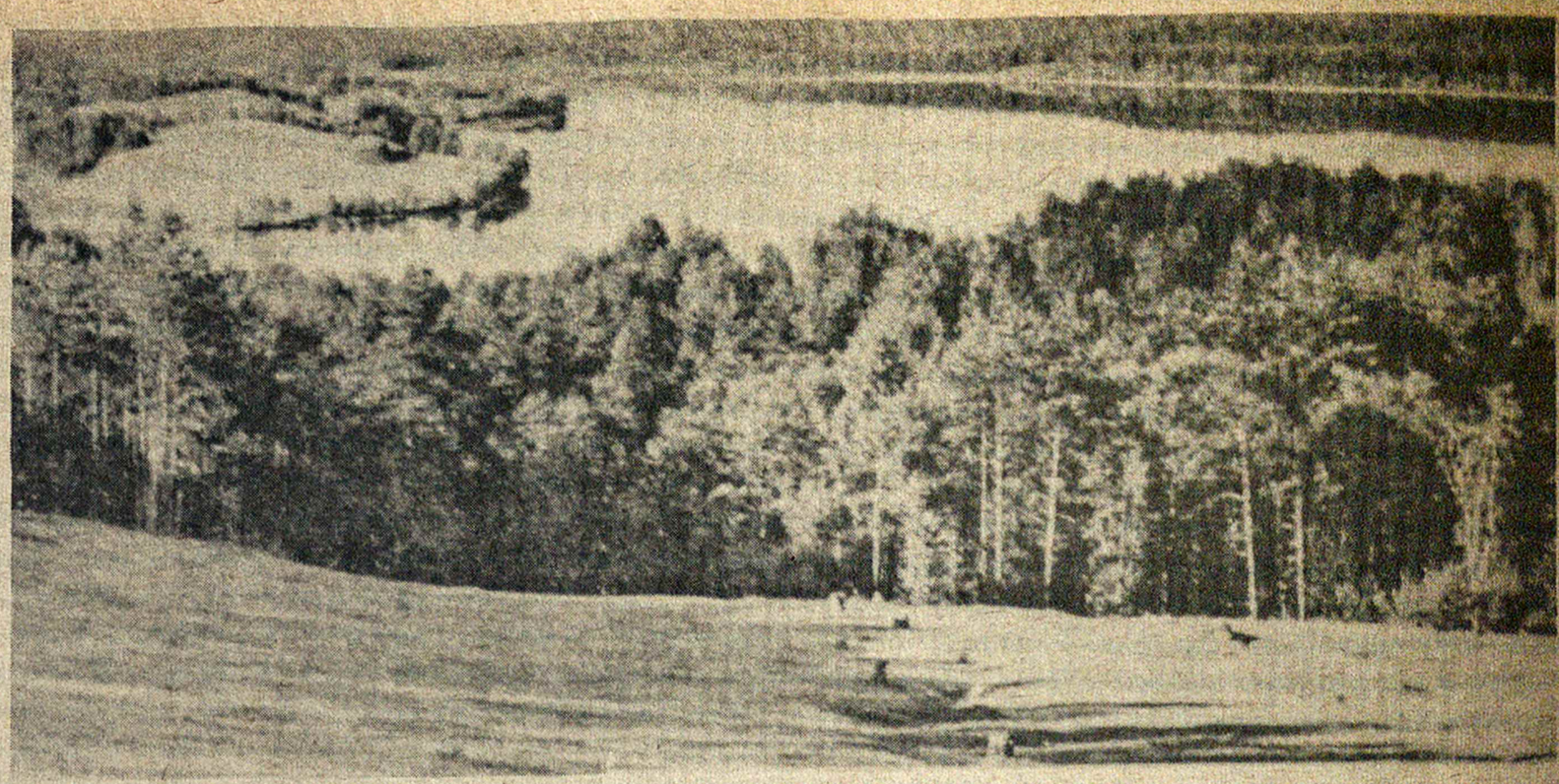

Žuvintų ežeras

UNIVERSITETE

Nuo 1920 m. Kaune veikė Aukštieji kursai, kurie buvo universiteto užuomazga. Lietuvos universitetas, įsteigtas 1922 m. vasario 16 d. buvo prisiglaudęs buvusios komercinės gimnazijos rūmuose, Donelaičio ir Mickevičiaus g-vių kampe. Pradžioje studentų buvo tik apie 500, bet vėliau išaugo iki 5000.

Greit pajutus patalpų ankštumą, 1927 m. valdžia perdavė universitetui neseniai pastatytus valstybės spaustuvei didelius rūmus toje pat Donelaičio g-vėje. Nauji rūmai nebuvo pritaikyti universitetui reikėjo vidų vidų pertvarkyti. Dėl to buvo girdėti kalbos: siuvo švarką – išėjo frakas.

U-te veikė šeši fakultetai: humanitarinis, gamtos-matematikos, teisių, medicinos, technikos ir teologijos-filosofijos. Techni-

Prof. J. Stanišauskas ir Steponas Darius

kos fakultete buvo du skyriai: statybos-architektūros ir mechanikos. Pirmieji du kursai buvo bendri, o toliau išsiskyrė pagal specialybę, tik paišyba buvo išskirta nuo pradžios. Statybininkams-architektams dėstė Verbickas, o mechanikams Gorodeckis.

Paminėtini tipingi profesoriai: Jankauskas, senas Rusijos u-to profesorius, vedęs statikos ir medžiagų atsparumo pratimus. Jis dėvėjo seną kareivišką švarką ir sulopytas kelnas. K. Šliupas (dr. J. Šliupo sūnus) buvo fizikos katedros vedėjas, labai nervuotas ir piktas. Mokslus buvo išėjęs Amerikoje, mirė 42 m. amžiaus.

Doc. J. Graurogkas dėstė braižomąją geometriją. Visad gražiai apsirengęs, tvarkingas. Matematiką dėstė V. Biržiška, pulkininko uniformoje ir visad truptį išgėręs, - sakė, matematikai tai reikalinga... Ramus, prof. Pr. Juodelė dėstė geologiją, statybos medžiagas, griežtasis doc. Dirmantas – geodeziją.

Baigusiems Dotnuvos žemės ūkio technikumą specialūs dalykai buvo lengvai užskaitomi, tik prof. S. Dirmantas nenorėjo užskaityti geodezijos, kurią Kolupaila Dotnuvoje buvo gerai išmokinęs.

Studentai, kurie niekur netarnavo, vertėsi sunkiai, nes jų tėvai, daugumoje ūkininkai, neturėjo tiek pajamų, kad galėtų kas mėnesį pasiųsti po keletą šimtų litų mokslui ir pragyvenimui. Kiti gavo stipendijas ir šiaip taip vertėsi. Nežiūrint to, studentų grupės visur maišėsi – matydavai juos operoje, teatre, Metropolyje ir kt. restoranuose, kavinėse, net "Božegraikoje" (restorano pavadinimas). Nenaujiena buvo išgirsti studentą prašant "paskolinti" jam 10 litų – visi jau žinojo, kad tai bus tik pašalpa. Pulgis Andriušis tokį studentiško gyvenimo fragmentą užfiksavo knygelėj "Gaudė jie mus ir kitur" (Gaudeamus igitur).

Dirbant visą vasarą ir rudenį kaimuose ir gaunant algą su dienpinigiais, nebuvo kur tų pinigų išleisti, tai, gyvenant Kaune, perdaug nesivaržėm. Išėjus iš u-to rūmų, po pratimų dažniausiai susimesdavom pas Urboną (restoranas-alinė), kur alkani pavalgydavo, ištroškę atsigerdavo, o politikai išsirėkdavo – už bagočių pinigus.

KREIVI VEIDRODŽIAI

(atkelta iš 7 psl.)

jėgas. Ji yra sfinksas.

PERNYKŠTIENĖ: Tylintis sfinksas. Aš mačiau Egipte.

PROFESORIUS: Visiškai ne. Tai ne tylintis sfinksas. Jis riogso mūsų pašonėje ir šneka.

TRAKELYTĖ: Sfinksas, šnekantis apie meną, grožį, literatūrą, muziką.

PROFESORIUS: Apie viską. Japonų patarlė sako: moters liežuvis tik trijų colių, bet gali užmušti šešių pėdų vyrą. Čia ir glūdi priežastis, kodėl šiais laikais moterys taip lengvai perima vadovavimą.

PERNYKŠTIENĖ: Į kokias sritis moterims reikėtų skverbtis vadovauti?

PROFESORIUS: Ten, kur nereikia saugoti jokių paslapčių. Mano galva, moterys išlaiko tik tas paslaptis, kurių jos pačios nežino.

ZAVADZKIENĖ: Kaip mokslininkas, jūs linkęs klasifikuoti. Ar nemėginote kartais rūšiuoti moterų?

PROFESORIUS: Dar kaip. Aš mėgstu mokslo objektus klasifikuoti, ypač moteris. Matuoti skersai, išilgai. Tai kruopštus eksperimentinis darbas. Detališkai apie tai nekalbėsiu. Apytikriai galima moteris suskirstyti į dvi didžiules grupes: paprastas ir spalvingas. Paprastos moterys yra sumanios šeimininkės, pragmatiškos, neišlaidžios. Tuo tarpu spalvingosios išleidžia daug pinigų dažams. Pažiūrėkime, kas dedasi mūsų kolonijose...

ZAVADSKIENĖ: Man regis, visos moterys negaili pinigų kosmetikai.

PROFESROIUS. Ne. Ne. Spalvingos moterys išleidžia ne kosmetikai, bet dažams. Jos tapo paveikslus. Mūsų kolonijose tapyba moterų tarpe epidemiškai plinta. Aš tik paminėsiu kelias, spaudoje surastas pavardes: Stankūnienė, Žumbakienė, Paukštienė, Jameikienė, Peterienė, Šablauskienė, Kepalaitė, Zavadskienė. Jos visos gabios dailininkės. O kiek yra mažesnio kalibro... Žodžiu, spalvingos moterys sueikvoja dažų.

MODERATORĖ: Įprasta dabar kalbėti apie visokius susiskaldymus, pertvaras, tarpeklius, generation gap ir panašiai. Taip pat pabrėžiamas skilimas tarp vyrų ir moterų. Ar tai teisybė, kad moterys negali susikalbėti su vyrais?

PROFESORIUS: Priešingai. Vyrai negali susikalbėti su moterimis. O kaip susikalbėsi, jei moterų telefonai amžinai užimti.

TRAKELYTĖ: Prie moters laisvinimo prisidėjo įvairūs technologiniai patobulinimai, ypač palengvinę namų ruošos darbus. Koks, jūsų manymu, išradimas moterims parankiausias.

PROFESORIUS (ūmai): Telefonas. Telefonas turi nepaprastą psichologinę reikšmę. Jis susargdino moteris fonofilija, bet nuo tos ligos, kiek girdėjau, dar nė viena moteriškė nėra mirusi.

MODERATORĖ: Kadangi mūsų laikas ribotas, mielas profesoriau Sijonai, pabaigai prašom, patarkite vyrams, kaip tiksliau elgtis su modernia moterimi.

PROFESORIUS: Mielai, gerbiamoji. Duosiu du patarimus. Pirmiausia, jeigu vyras nori pakeisti moters nuomonę, tokį stebuklą jis gali įvykdyti tik pritardamas jos nuomonei. Taip pat, jeigu jis nori pataikyti į jos širdį, jis turi taikyti atsiklaupęs. Atsiminkite, mieliau pakliūti į moters glėbį, negu į jos rankas.

MODERATORĖ: Ačiū, ponas profesoriau Sijone.

Pr. Visvydas

Kaune buvo daug įvairių pramogų. Vieni reguliariai lankė operą, kiti mėgo teatrą, ypač Jurgį Petrauską. Buvo įdomus jaunimo teatras Vilkolakis. Sportininkas St. Darius (lakūnas) suruošdavo Tilmano salėje Pabaltijo boksininkų rungtynes, kurios sutraukdavo tūkstantį žmonių. (Tada buvo iškilęs lietuvis boksininkas J. Vinča). Įvairūs subuvimai, nugėrimai, "čarlston" šokiai, trumpi sijonėliai ir kitos linksmybės užpildė Kauno jaunimo ir studentų kasdieninį gyvenimą.

Studentiškų korporacijų buvo gal apie 20, bet iš jų tik ateitininkų ir neolituanų korporacijos buvo gausesnės. Tautinių mažumų studentai (vokiečiai, lenkai, žydai) turėjo savo atskiras korporacijas.

Po 1926 gruodžio 17 d. perversmo daug atleistų karininkų lankė universitetą karinėse uniformuose.
se uniformose. Buvo matyti keletas pulkininkų, kurių tarpe ir gen. Glovackis. Laisviausias mokslas – teisė, tai jie ten studijavo iki politinio klimato pasikeitimo.

Lietuvos universitetas paruošė apie 3500 diplomuotų specialistų, kurie sudarė tautinį elitą ir valstybingumo pagrindą.

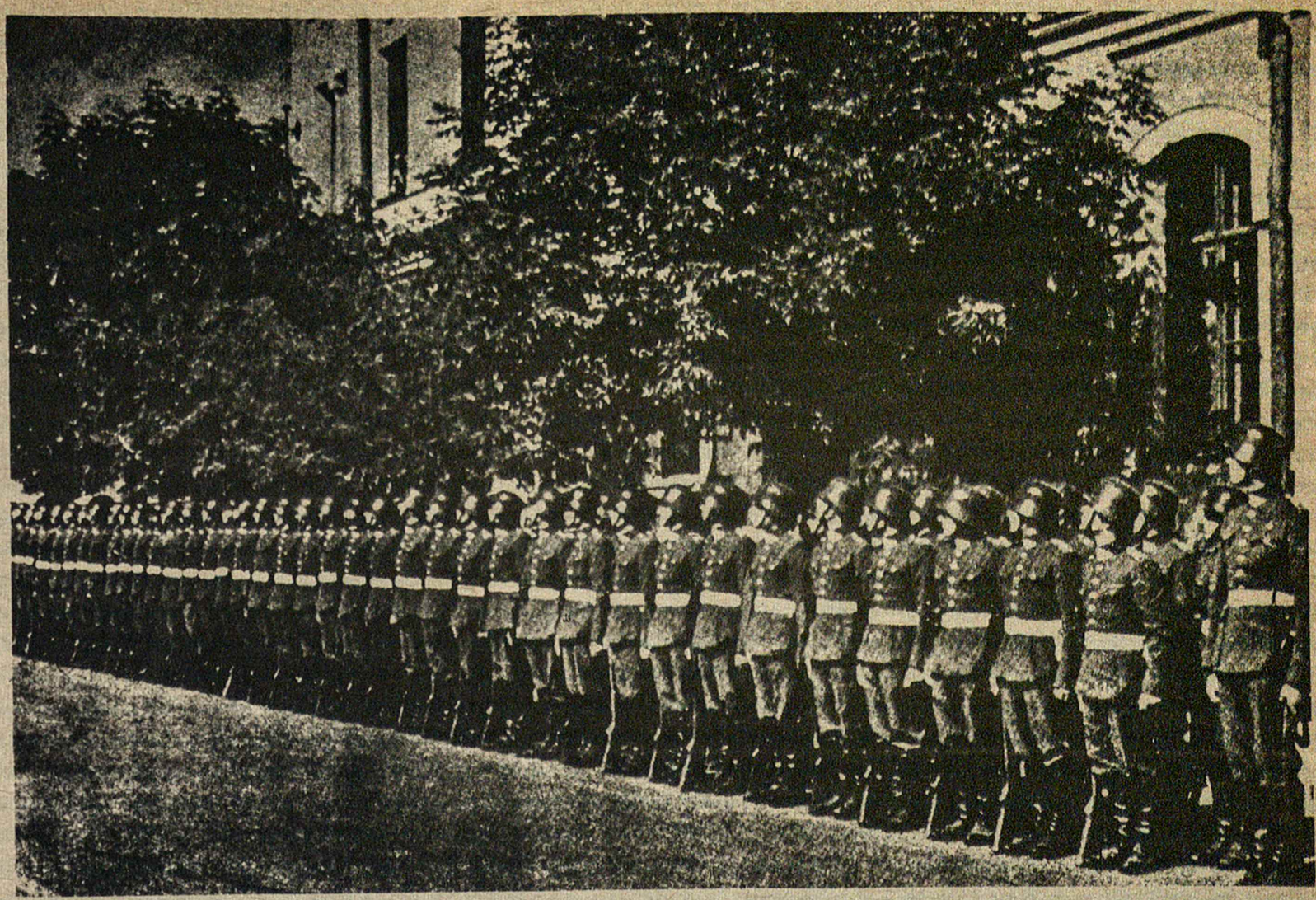

Kariūnai nepriklausomojoje Lietuvoje

GEN. K. KLEŠČINSKIO SUŠAUDYMAS

Kauno monotoniškam gyvenime vieną dieną įvyko lyg bombos sprogimas. Popietiniai laikraščiai pranešė sensacingą naujieną, kad špionaže išaiškintas ir suimtas gen. Kleščinskis. Visą savaitę laikraščiai dėjo sieksninius straipsnius, nurodant visas smulkmenas ir spėliojimus, kaip jis buvo sekamas ir išaiškintas, šnipinėjant Sovietų Rusijos naudai.

Kleščinskis buvo generalinio štabo viršininku 1920 m., o vėliau divizijos vadu. Jis buvo vienintėlis Lietuvos kariuomenėje su aukštuoju karo mokslu. Buvo baigęs Rusijos karo akademiją, dalyvavo rusų-japonų ir pirm. pasauliniame kare.

Jis buvo rusas, jo žmona ir motina gyveno Maskvoje, tai gal ir buvo priežastis, kad jis 1922 m. buvo atleistas į atsargą 43 metų amžiaus su 500 litų mėnesine pensija.

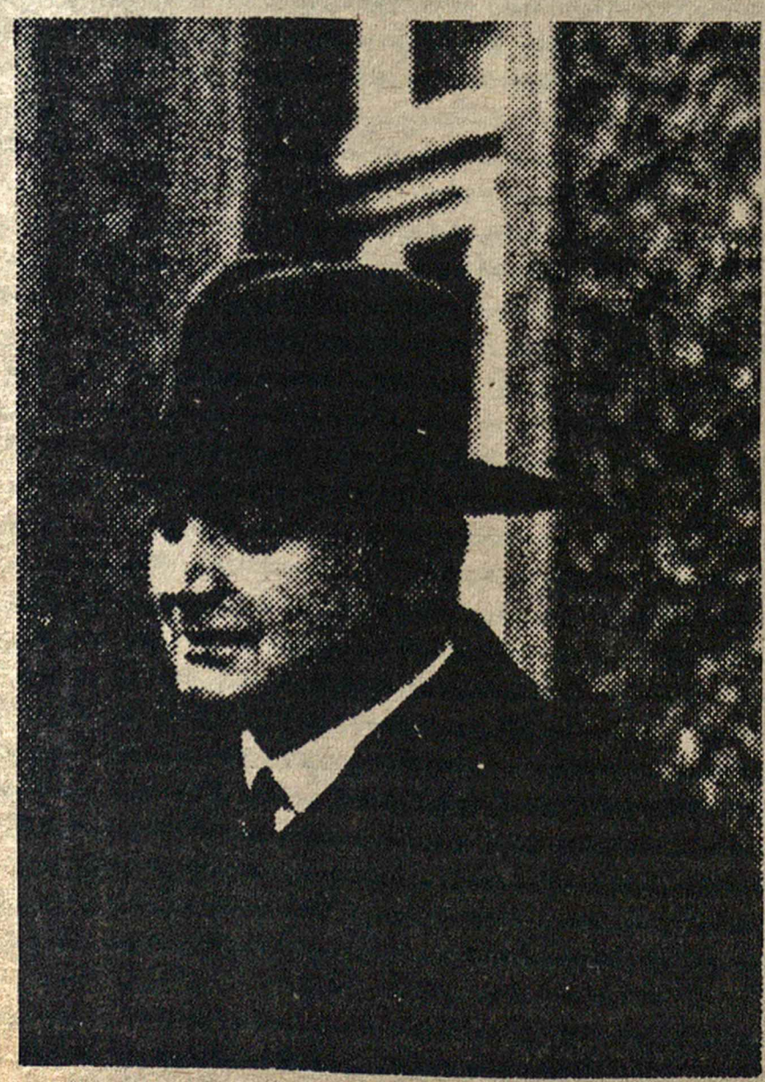

Lietuvos saugumo viršininkas J. Budrys

Per du metus Lietuvos tarnyboje iš pulkininko jis pasidarė generolu.

Jis pradėtas sekti nuo 1925 m., pastebėjus, kad meškeriodamas susitinka su vienu "nepažįstamu" Nemuno pakrantėse.

Po dviejų metų sekimo vieną pavakarę Kleščinskis susitikęs Vytauto parke "nepažįstamąjį", nusivedė jį į savo butą. Saugumo viršininkas J. Budrys su savo agentais tuoj apsupo namą ir įėjęs vidun rado sovietų atstovybės sekretorių Sinicyną su gautais iš Kleščinskio popieriais, kuriuos jis norėjo paslėpti sandėliuke.

Pagal ministro pirmininko A. Voldemaro nurodymą, saugumo viršininkas paleido rusą, o Kleščinskį ir su visa medžiaga perdavė karo komendanto žinion. 1927 m. Kleščinskis, karo lauko teismo sprendimu buvo sušaudytas.

Iš Sovietų vyriausybės jokios reakcijos nebuvo, tik sovietų atstovas atvykęs pas Voldemarą pasakęs: "Vynovat-kaznyte" (kaltas – bauskite).

Nors Lietuva neturėjo bendros sienos su Sovietų Rusija ir nebuvo ko bijoti, bet Voldemaras manė, kad už suėmimą sovietų tarnautojo, kad ir nusikaltimo vietoje, sovietai galėjo suimti Maskvoje dešimtį lietuvių ir juos apkaltinti, o tada įrodyk, kad jie nekalti.

VĖL Į PROVINCIJĄ PRIE DARBO

Po perversmo, buv. Ž. Ū. ministrą dr. J. Krikščiūną pakeitė jau tris kartus toje vietoje buvęs J. Aleksa. Didesnių pakeitimų ministerijoje nebuvo, tik po naujų metų žemės tvarkymo d-to direktorių inž. J. Stanišauską pakeitė inž. Z. Bačelis (dabar gyvena Brazilijoj). Bačelis daugiau kišosi ir į melioracijos reikalus, tad mūsų šefas, Kairys, buvo kiek nustelbtas.

Gegužės mėn. išvykau į tą pat darbą su trimis padėjėjais. Be nuolatinio savo padėjėjo B. Patkausko, gavau dar tais metais baigusius kultūrtechnikus – žemaitį Stripinį ir "teosofą" Šileikį.

Su Patkausku apsigyvenom "centre", Subačiaus geležkelio stoties miestely pas Širvydą, o kitus technikus ir dešimtininkus pasiunčiau gyventi arčiau darbų. Vasarą universitetas atsiuntė keletą studentų praktikos darbams. Jiems mokėjom dešimtininkų atlyginimą, nes jie tas pareigas ir ėjo.

Dabar kasimo darbai ėjo pilnu tempu, nes buvo sausa vasara. Padidinom darbininkų skaičių iki 500. Viena grupė statė medinius tiltus pervažose, kita grupė gamino ir dėjo cementinius vamzdžius, o 20 grupių kasė griovius. Medžiagą pristatė Kaulėnas (Algirdo tėvas), kuris turėjo Subačiuj malūną ir lentpiūvę. Tą vasarą užbaigėm visus numatytus melioracijos darbus, įskaitant kelių ir pervažų įrengimą.

Rudenį atvažiavo Kairys su kuriuo visą nusausinimo rajoną apvažiavom. Jis pama-

Anuometinis žemės ūkio min. M. Krupavičius

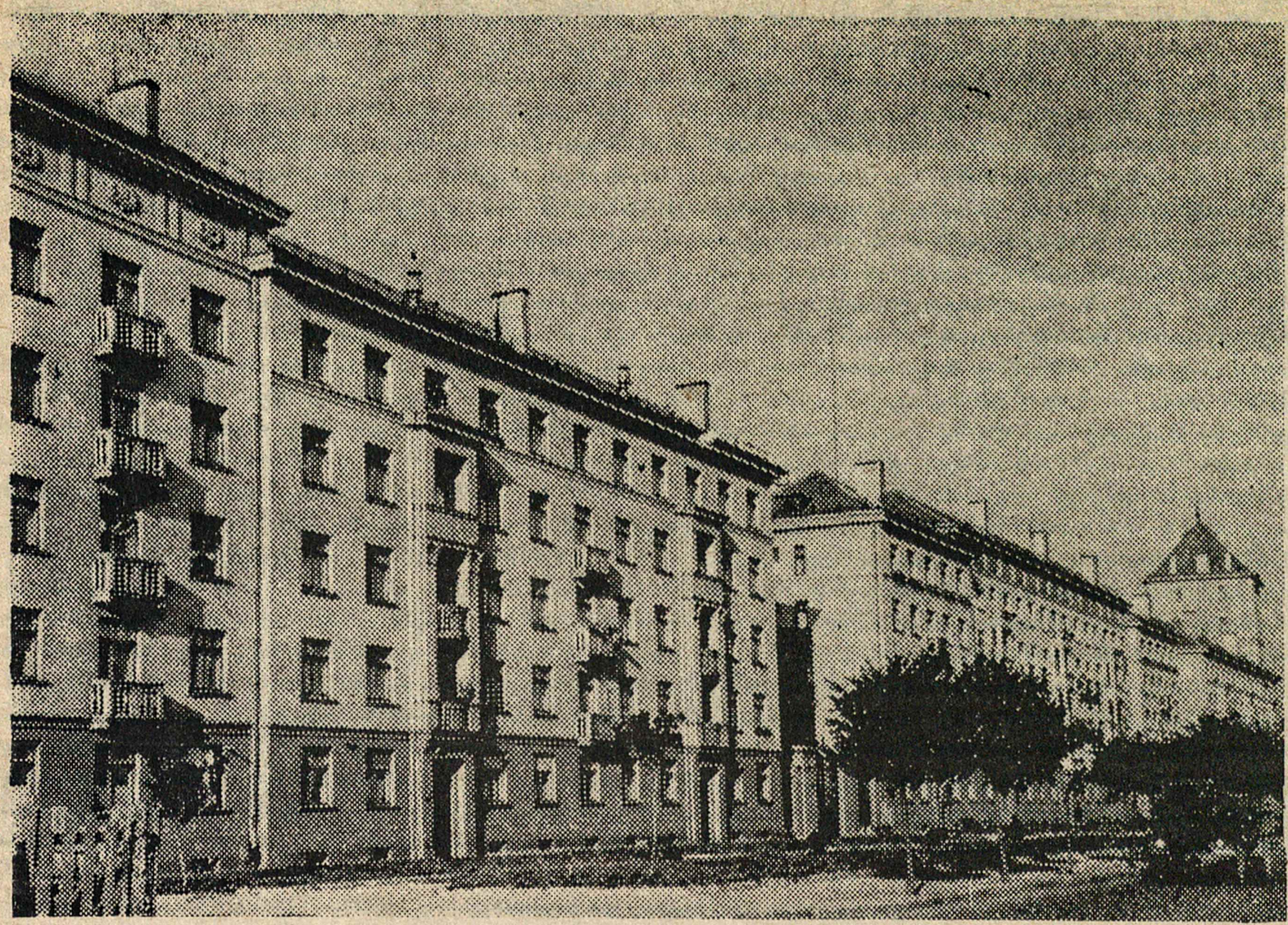

Nemuno krantinė Kaune

tęs iškastus magistralius kanalus su slenksčiais, tiesius, nuobliuotais šlaitais šoninius griovius ir sutvarkytus kelius, buvo labai patenkintas ir pagyrė mus už darbą: "Šišion, jūs gražiai padarėt".

Vasarą, vieną savaitę buvau ištrūkęs iš darbo, nes tais metais Klaipėdoje buvo suruošta Jūrų diena. Tai buvo didlietuvių Lietuvos pajūrio užplūdimas. Mieste buvo sporto, jūrininkų, šaulių ir kitų organizacijų eitynės su plakatais, vežimų platformomis ir gyvais paveikslais. Gyvas ovacijas sukėlė praeinant dideliam irkl uotojų būriui su irklais ant pečių (vieton šautuvų). Priekyje ėjo jų vadovas Kolupaila irgi su irklu ant peties. Publika jam daugiausia plojo. Matėsi, kad jie visi pavargę, nes plaukė iš Kauno baidarėmis visą naktį.

Jūrų diena padėjo šiek tiek sustiprinti lietuviškumą Klaipėdoje ir buvo tam tikra demonstracija prieš Klaipėdos vokišką elementą.

Ta proga aplankiau Juodkrantę ir Nidą, bet ten jokio lietuviškumo nematėm. Pajūrio restoranuose ir viešbučiuose-vasarnamiuose jautėmės kaip svetimi, nes ten tvarka, papročiai ir kalba kaip Vokietijoj.

Spalio mėn. baigėme visus darbus, atleidom darbininkus. Padėjėjai ir praktikantai išvažinėjo, aš pasilikau vienas, laukdamas paskyrimo. Netrukus Kairys atsiuntė apysenį techniką M. Nastopką (generolo brolį), su kuriuo išvažiavom į Zarasus – Nikajos-Ovilkos nusausinimo tyrinėjimui.

Zarasuose mus priėmė apskr. viršininkas Grigiškis ir valdybos narys Juzėnas, kurie davė reikalingas informacijas. Apsigyvenę prie Nikajos-Ovilkos upės, pradėjome matavimo darbą pelkėse. Čia vietomis ištisi kaimai apgyventi rusų kolonistų, kai kur matyti cerkvių "svogūnai" ir girdėti monotoniškos rusų dainos. Visi ūkininkai gyvena skurdžiai.

Vakarais, kol sugulam, Nastopka pasakoja apie savo tarnybą pas inžinierių Petrą Vileišį, pas kurį jis dirbo kaip technikas prie kesoninių tiltų statybos. Vileišis buvo įsteigęs Petrapilyje didelę statybos firmą ir statė kesoninius tiltus visoje Rusijoje ir daug važinėdavo. Lietuvoje jis pastatė du kesoninius tiltus prie Jonavos per Neries upę.

Jis daug uždirbo, buvo turtingas, palaikė gerus ryšius su caro ministrais, kuriuos jis "patepdavo". Todėl lietuvių spaudos draudimo metu jis galėjo atspausti kelias lietuviškas knygas. Jis įsteigė Vilniuje pirmąjį lielietuvišką laikraštį "Vilniaus žinias" ir rėmė jo leidimą. 1922 m. buvo susisiekimo ministru.

Nastopka sunkiai brido per pelkes, tad, nenorėdamas seno veterano varginti, pats daugiau dirbau. Baigę darbą grįždavome autobusu plentu pro Uteną, Ukmergę, Jonavą. Čia Nastopka parodė pirštu: "Štai, "mano" statytas kesoninis tiltas".

(Kesonu vadinama metalinė dėžė be dugno, kuri nuleidžiama į vandenį. Joje darbininkai dirba – kasa pamatus prie aukšto oro spaudimo, kad nesisiurbtų vanduo į vidų).

PASKOLŲ IŠDALINIMAS

Sugrįžęs į Kauną, pasiėmiau iš ministerijos paskolų lakštų blankus ir išvažiavau į Panevėžį juos užpildyti ir išdalyti ūkininkams. Kai nusausinimo darbai baigti, jau žinoma, kiek viskas kainavo, ir galima tiksliai iš planų apskaičiuoti, kiek kiekvienam ūkininkui žemės nusausinta ir kiek jam tenka užsimokėti.

Blankuose nurodytos valdžios duodamos paskolos taisyklės, metiniai mokėjimai, jų terminai ir procentai, o taip pat ir sankcijos, jei ūkininkas tos paskolos nemokėtų. Paskola duodama 15 metų už 3%. Paskolos lakštai buvo pildytini dviejuose egzempliuoriuose, kurių vienas įteikiamas ūkininkui, o ant kito jis turi pasirašyti.

Juos patogiau paruošti vietoj, negu Kaune, nes kartais reikia žinių iš vietos žemės tvarkytojo. Kadangi juos reikėjo įteikti asmeniškai, tai teko žiemos metu visus paliestus kaimus apvažiuoti ir sušaukti ūkininkų sueigas. Paliestų ūkininkų buvo apie porą šimtų tad pas kiekvieną nenuvažiuosi. Buvo kebli susisiekimo problema, nes vežiko (pastotės) gali reikalauti tik per seniūną, o kol jį surasi, kol jis iššauks ūkininką su pastote, kol tas ūkininkas atvažiuos – daug laiko užimtų. Dėl to ieškojau kitokių būdų. Blankus užpildžiau izoliuotoje kaimo lūšnelėje, bet turėjau detektyvinį radijo imtuvą, kuriuo pasiklausydavau žinių.

Tada su lenkais buvo įtempti santykiai ir išgirdau, kaip Ženevoje Pilsudskis ultimatyviai pareiškė Voldemarui: "Taika ar karas?" Voldemaras atsakęs: "Žinoma, taika". Tada Pilsudkis ištiesęs jam ranką. Tai buvo 1927 m.

Paukščių sąskrydys Lietuvoje

toronto

PAVOJUS LIETUVIŠKAI BAŽNYČIAI

Toronto vyskupija nutarė panaikinti lietuvišką Šv. Jono Krikštytojo parapiją ir savo žinion perimti tos parapijos klebono kun. P. Ažubalio įsteigtas lietuviškąsias kapines Port Credito priemiestyje.

Ar toks nutarimas yra galutinis ir nebepakeičiamas — nežinoma.

hamilton

NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 53-čiąją sukaktį minėjome vasario 14 d. Minėjimas buvo pradėtas A. Vartų parapijos bažnyčioje iškilmingomis pamaldomis su Libera, vadovaujant prel. dr. Tadarauskui, asistuojant svečiui tėv. Kubiliui. Bažnyčia buvo pilna parapijiečių ir organizacijų vėliavų.

Pamokslą pasakė tėv. Kubilius. Lietuvių evangelikų iškilmingos pamaldos buvo kitoje bažnyčioje.

Minėjimas buvo tęsiamas Scott parko gimnazijos auditorijoje. Čia dalyvavo pilna auditorija tautiečių — per 400 dalyvių. Minėjimą atidarė B-nės pirm. K. Mileris. Trumpame žodyje lietuvių ir anglų kalbomis pažymėjo, kad Lietuva ir praeityje buvo valdoma svetimųjų, bet lietuvių bendromis pastangomis ir vieninga bei kieta kova laisvė buvo iškovota. Tad anksčiau ar vėliau, jei bus dedamos tokios pat kietos pastangos ir dabar — vergijos pančiai bus nutraukti. Toliau kalbėti pakvietė ukrainiečių kilmės Kanados senatorių dr. P. Yuzyką. Pasirodo, kad senatorius iš tikrųjų puikus kalbėtojas ir geras Lietuvos istorijos žinovas. Atrodo, kad tomis žiniomis jis "nuneštų" dažną lietuvį. Baigdamas pusvalandžio kalbą, pabrėžė, kad tik geras lietuvis gali būti geru kanadiečiu. Jo kalba buvo išklausyta su dideliu susidomėjimu. Toliau sveikino Kanados fed. parlamento narys Lincoln Alexander, miesto burmistras V. Copps ir latvių bei estų atstovai. Be minėtųjų, matėsi ir daugiau svetimos visuomenės. Kalbos buvo trumpos ir girdimos visuose auditorijos kampuose. Betgi to paties negalima pasakyti apie antrąją dalį.

"Aukuro" režisorės E. Kudabienės parašytas montažas tautiniais motyvais, buvo per ilgas ir sunkiai suprantamas, o toliau sėdintiems — visai nesuprantamas ir negirdimas. Montažan buvo įjungta masė žmonių: "Aukuro" dalis, "Gyvataro" keliolika šokėjų ir mergaičių bei mišrus chorai. Betgi atokiau esantiems tebuvo matyti judančios figūros, o ką jos kalbėjo ar praviros choristų lūpos dainavo — vienas Dievas tegalėtų pasakyti. Žiūrovą gerai nuteikdavo vienas kitas tryptelėjimas "Gyvataro" batukais.

Montažas parašytas patyrusios vaidybos meno žinovės ir specialistės. Tikrą vertinimą galima būtų duoti, žinant jo turinį bei siužetą.

Ponai rengėjai, būkite geri, parodykite susirūpinimą ne vien dėl to, kiek mūsų laukia prie kasos langelio, bet ir dėl to, kad mes galėtume geriau matyti, o svarbiausia visi girdėti, ką jūs mums sakote ar dainuojate. Zp.

MERGAIČIŲ CHORO KONCERTAS

Pirmasis mergaičių choro koncertas — krikštynos įvyks kovo 14 d., sekmadienį, 3 val. p.p., Scott Park gimnazijos auditorijoje, 1055 King st., E.

Koncerto programoje, be mergaičių choro, dar dalyvauja smarkiai kylanti Toronto tautinių šokių grupė Gintaras, vad. R. ir J. Karasiejų, ir

(keliama į 12 psl.).

Vasario 20 d. Toronto lietuvių Akademikų draugijos ruošiamų paskaitų cikle kalbėjo rašytojas Juozas Kralikauskas. Įstorinių romanų autorius pertiekė daug savo surinktų žinių apie senąją lietuvių Dieviją. Nuotraukoje: Akademikų draugijije pernai susitikę trys rašytojai: Balys Rukša, Henrikas Nagys ir Juozas Kralikauskas.

Vasario 16 minėjime kalba KLB Hamiltono apylinkės pirm. K. Mileris. *K. Juraičio nuotr.*

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be muito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
Baltic Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALŪZA

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKA	IMA
5½% už depozitus	8% už asm. paskolas
6% už šėrus (numatoma)	
6½% už 1 m. term. dep.	8½% už mortgičius
7% už 2 m. term. dep.	

Kapitalas virš keturių milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki $5 000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

hamilton

(atkelta iš 11 psl.)

pats solistas V. Verikaitis. Mūsų kolonijoje tai tokios rūšies pirmas koncertas. Todėl kviečiame visus tautiečius paremti mūsų jaunimo pastangas lietuviškame darbe.

Mes dažnai kalbame, kad jaunimas nenoriai jungiasi į lietuvišką veiklą. Mūsų kolonijos jaunimas susiorganizavo į didelį meno vienetą — chorą. Jam šiuo metu priklauso 60 mergaičių, kurių daugelis jau buvo atitrūkęs nuo lietuviškojo kamieno ir nepriklausė jokiai jaunimo grupei. Tai didelis laimėjimas mūsų lietuviškoje veikloje. Todėl mūsų visų pareiga paremti šį meno vienetą ne vien žodžiais, bet gausiu savo dalyvavimu.

Bilietai 3 dol., moksleiviams bei studentams — 1,50 dol., vaikams įėjimas veltui. Salė bus atidara jau nuo 2 val., kur bus galima įsigyti bilietus į koncertą. J. P.

DOSNUS MINISTRAS

Fed. sveikatos ir gerovės ministras John Munro — Hamiltono jaunas advokatas, politinę karjerą pradėjęs Hamiltono miesto savivaldybės tarėju. Paskutiniaisiais Pearsono laikais buvo išrinktas fed. parlamento nariu. Atėjus valdžion Pierre Trudeau, Hamiltonui spaudžiant, buvo paskirtas ministru.

Tai energingas ir darbą mėgstąs vyras, bet be realių sumanymų ar pasiūlymų mokesčių mokėtojų sąskaiton. Praeitų metų rudenį, pradėjo zonduoti dirvą, kalbėdamas apie reikalą įvesti Kanadoje garantuotas pajamas visiems krašto gyventojams.

Tai, žinoma, būtų ne kas kita, kaip auginimas naujų tinginių ir žlugdymas krašto ekonomijos. Hamiltono dienraščio skaitytojų dauguma pasisakė prieš tokį planą. Ir visai teisingai. Juk kas gi norės dirbti, jei jis ir jo šeima gaus pilną pragyvenimo šaltinį, nieko neveikiant, ir iš kur susiras lėšos visiems apmokėti? Nežinau kieno paveiktas, minėtas klausimas nutilo.

Pagaliau neseniai skaitėme, kad John Munro ir Pierre Trudeau nusprendė, kad tokio reikalo negalima pravesti dėl stokos lėšų, nes, jų apskaičiavimu, reiktų išmokėti 2 milijardus dolerių.

To paties Munro dosnumo gestas parodytas Hamiltonui jau šiais metais: jis paskyrė 105 tūkst. dol. naujai susikūrusiai Gerovės teisių organizacijai (Welfare Rights org.) biedniokų teisėms ginti. Paskirta suma numatyta išmokėti per 3 metus.

Naujoji organizacija atidarė biurą, o jos viršininkui paskirta 10 tūkst. metinės algos. Šis dosnumas sukėlė piktą reakciją ir miesto šeimininkuose, kurie jautėsi net užgauti, kodėl ministras taip padarė su jais nepasitaręs. Girdi, mes turime svarbesnių reikalų išleisti tuos 105 tūkst. dol. J. Munro buvo atvykęs paaiškinti savo geraširdiškumą, bet miesto valdžios tuo nepatenkino.

Tie "biedniokai" vieną dieną suruošė demonstraciją prie miesto šalpos įstaigos ir jos raštinę okupavę keliolikai valandų, reikalaudami didesnių pašalpų. Pagrasinus policija — pasišalino.

Reikalingus paramos, aišku, reikia šelpti, betgi tarpe tikrųjų pašalpgavių yra dideli būriai profesionalų šalpos ėmėjų, kurie niekad nemano dirbti. O sveikų ir jaunų tinginių būriai meta blogiau apmokamus darbus ir eina pašalpos prašyti. Girdi, kam aš dirbsiu, jei valdžia moka daugiau. Prieš tokius parazitus ir reikia kelti balsą.

Hamiltone turime šimtus lietuvių dirbančiųjų ir nejudomo turto savininkų, kurie išmoka stambias

Hamiltono mergaičių choras su dirigentu V. Verikaičiu. Akompanuoja M. Kleraitė. Choro koncertas įvyks kovo 14 d. Scott park mokyklos salėje. A. Juraičio nuotrauka

VISI Į HAMILTONO MERGAIČIŲ CHORO KRIKŠTYNAS

PIRMASIS HAMILTONO MERGAIČIŲ CHORO KONCERTAS ĮVYKS KOVO 14 d., SEKMADIENĮ, 3 val. p.p., SCOTT PARK GIMNAZIJOS AUDITORIJOJE, 1055 King Street E.

PROGRAMOJE:
1. MERGAIČIŲ CHORAS, vad. sol. V. VERIKAICIO
2. TORONTO TAUTINIU ŠOKIŲ GRUPĖ GINTARAS, vad. R. J. KARASIEJAUS
3. SOLISTAS V. VERIKAITIS

Bilietai 3 dol., moksleiviams bei studentams 1.50 dol., o vaikams įėjimas veltui. Salė atidara nuo 2 val. p.p., kur bus galima įsigyti bilietus į koncertą.

VISI KVIEČIAMI, VISI LAUKIAMI IŠ ARTI IR TOLI.

MERGAIČIŲ CHORAS

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS "TALKA"
21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos:
pirmadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
antradieniais 9.30 — 5 v. p.p.
trečiadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
ketvirtadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
penktadieniais 9.30 — 8 val. vak.
šeštadieniais 9.00 — 1 v. p.p.
Liepos ir Rugpjūčio mėn. šeštadieniais "Talka" uždaryta.

Mokame už:
depozitus 5%
šėrus ir sutaupas 6½%
už vienų metų terminuotus indėlius 7%
ir virš $10.000 - 3 metams 7½%

Duodame:
asmenines paskolas iš 10%
nekiln. turto paskolas iš 9%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš $2.200.000

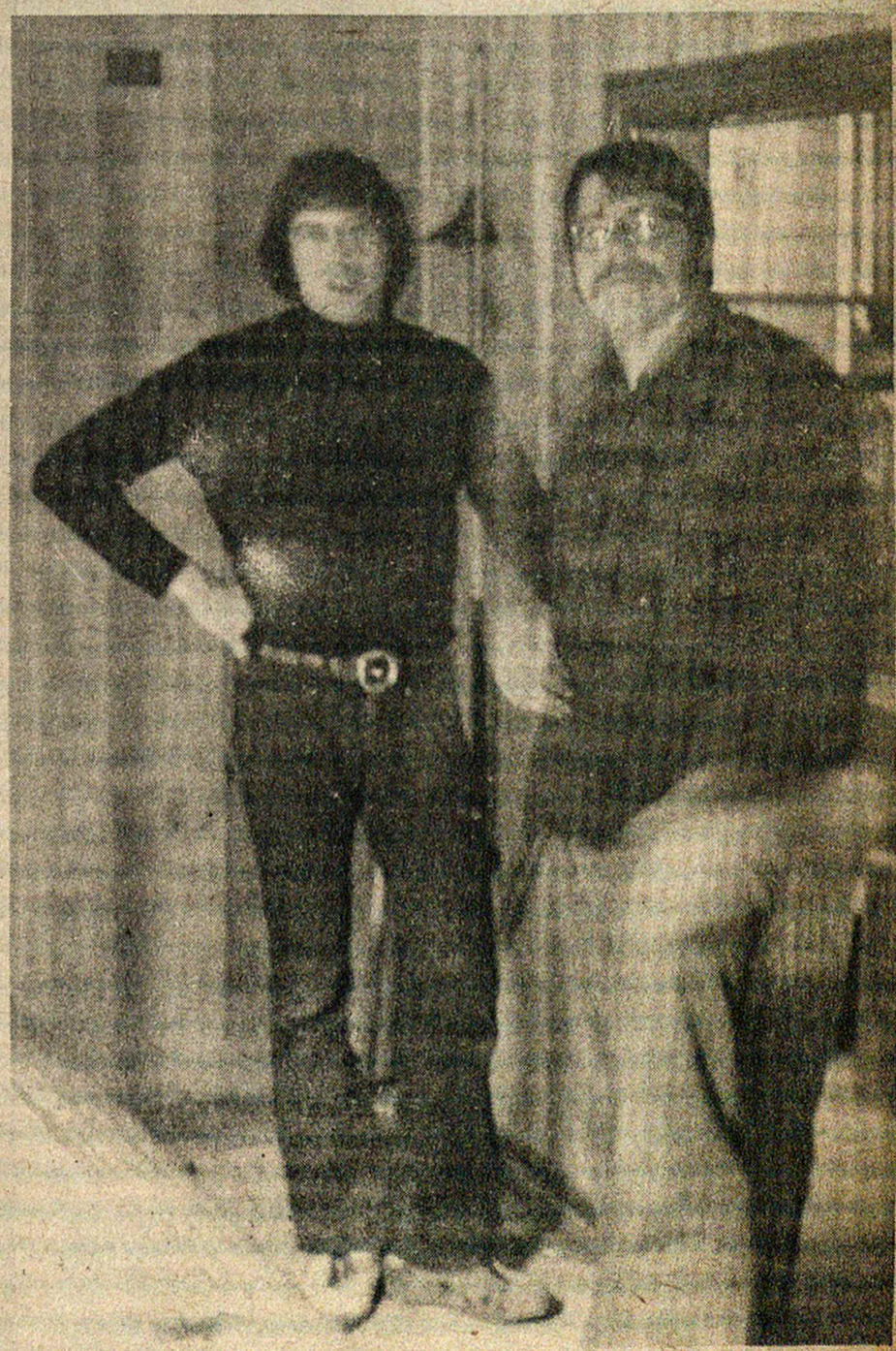

A. Ptasinško nuotraukoje Montrealio studentų žiemos stovyklos, kuri įvyko Laurentijos kalnuose, biliardo varžybų laimėtojai.

sumas įvairių mokesčių formoje. Paminėdamas faktus, turėjau tikslą paraginti ir kviesti lietuvius nestovėti nuošaliai ar pasyviai, bet ginti savo sunkiai uždirbtą pinigą ir gintis nuo tinginių bei parazitų išnaudojimo. Zp.

montreal

RENGINIŲ KALENDORIUS

Čia skelbiamas sąrašas tų renginių, kuriuos rengėjai užregistravo pas KLB Seimelio prezidiumo sekr. P. Adamonį, 3907a Rosemont Blvd., Montreal, tel. 722-3545, arba pranešė NL redakcijai.

Kovo 6. Šv. Kaz. salėje: Kazimierų vakarienė.

Kovo 13. AV salėje: metinis Lito susirinkimas.

Kovo 19. Akademinio sambūrio iškyla.

Kovo 20. Vytauto klube: Juozų-Juozių vakarienė.

Kovo 21. AV salėje: skautų Kaziuko mugė.

Bal. 17. Šv. Kaz. salėje: margučių vakarienė.

Bal. 25. AV ir Šv. Kaz. salėse: KLB tarybos ir Montrealio seimelio rinkimai.

Geg. 1. AV salėje: Lituanistinės mokyklos metų užbaigimas.

Geg. 2. AV salėje: motinos dienos minėjimas.

Geg. 8. AV salėje: AV choro metinis koncertas.

Geg. 15. Verduno High salėje: Gintaro koncertas.

Geg. 15. AV salėje: Gintaro jaunimo šokių vakaras.

Geg. 16. NL spaudos bendrovės akcininkų susirinkimas.

Geg. 22-23. AV salėje: šaulių suvažiavimas.

Birž. 19. AV salėje: E. Kardelienės muzikos studijos mokinių koncertas.

TALKININKAI

NL spaudos balių pravesti ir tvarką palaikyti talkino visa eilė laikraščio bičiulių. Kai mes linksminomės, įvairias pareigas savanoriškai ėjo: M. Gudienė, Jz. Lukoševičius, B. Buzas, Jz. Bulota, J. Gedvila, K. Mickus, K. Kiaušas, S. Reutas, V. Lukauskas, Z. Žiūkas, K. Leknickas, J. Gabrucevičius, J. Dalmantas ir kt.

Talkininkams priklauso visų mūsų nuoširdi padėka.

REKOLEKCIJOS

AV bažnyčioje rekolekcijos vyks kovo 21-28 d. Pamokslus sakys kun. dr. F. Jucevičius.

CHORAS CHICAGON

AV choras liepos 4 d. dainuos dainų šventėje Chicagoje. Choristai skris specialiu lėktuvu papigintomis kainomis. Vietų lėktuve dar yra ir kitiems.

PARODA BOSTONE

Dail. Vytauto Remeikos kūrybos paroda kovo mėn. ruošiama Bostone, Mass.

Grupinės kelionės

į Lietuvą

14 dienų -

per *AEROFLOT.*

IŠ MONTREALIO IŠSKRENDAME:

GEGUŽĖS 25, LIEPOS 13, RUGPIŪČIO 10 IR RUGSĖJO 7 D.

KAINA NUO **530** USA DOLERIŲ.

MES SUTVARKOME VISUS DOKUMENTUS.

NEDELSDAMI REGISTRUOKITES PAS

ADRIA TRAVEL SERVICE

4159 ST. LAWRENCE BLVD.
MONTREAL 131, QUE. - CANADA
TEL.: 844-5292 844-5662

KANADOS LIETUVIAI DEMONSTRUOJA

ST. CATHARINEJE: Kalba miesto burmistras Mackenzie Chown. Tribunoje stovi Bendruomenės pirm. J. Šarapnickas ir kt.

OTAVOJE: Lietuviai ir ukrainiečiai demonstruoja prie sovietų pasiuntinybės.

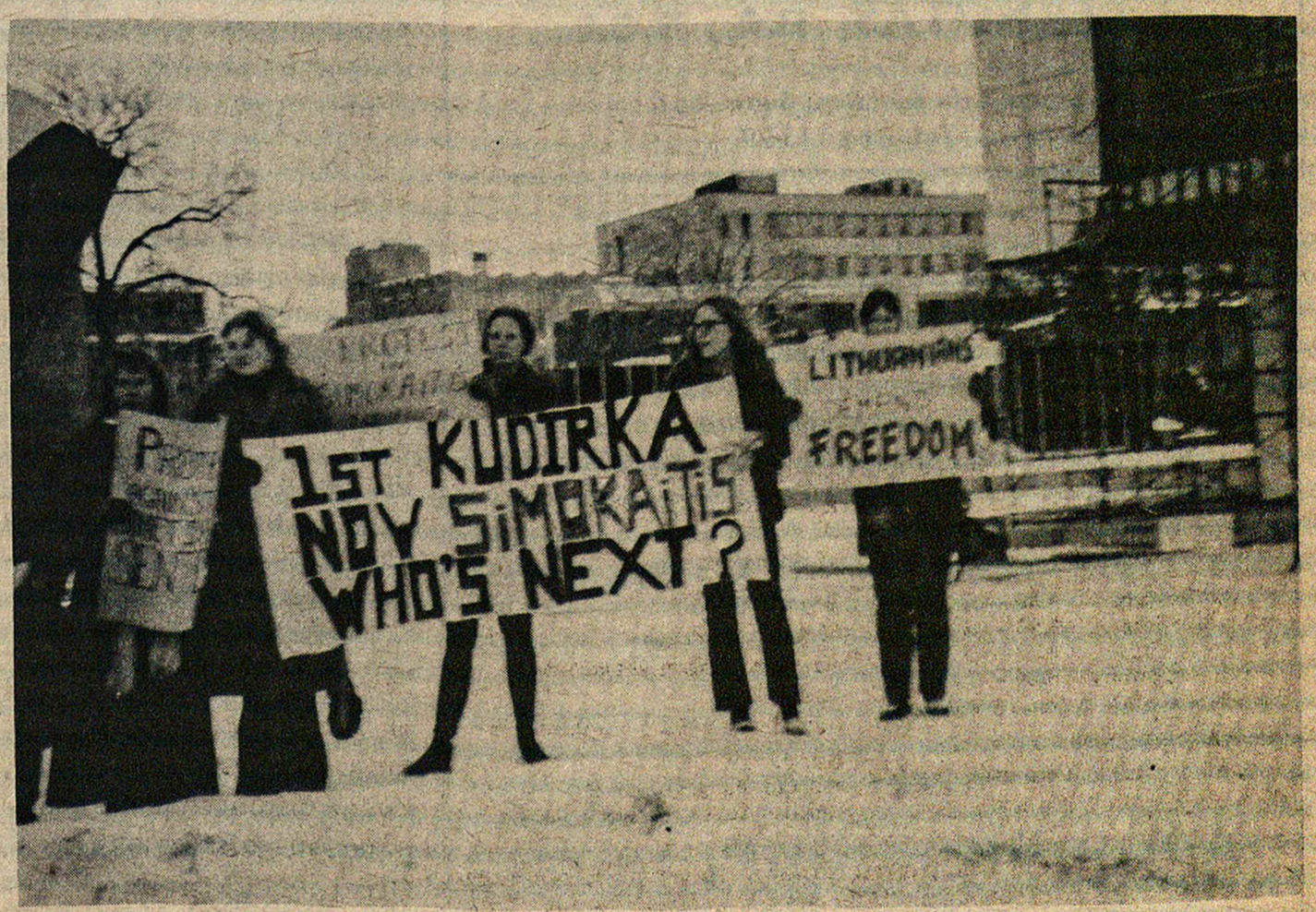

HAMILTONE: Lietuvių jaunimas demonstruoja už žmogaus teises.

montreal

KARALAITĖS RINKIMAI

Į NL spaudos baliaus karalaites šįmet kandidatavo šešios šaunios Montrealio lietuvaitės: Linda Grinkutė, kurios palydovu buvo M. Lizauskas, Beatė Lymantaitė (pal. E. Barisa), Danutė Lukauskaitė (pal. V. Bulota), Irena Mališauskaitė (pal. A. Adomonis, jn.), Linda Mališauskaitė (pal. J. Lukaitis) ir Alma Staškevičiūtė, kurią lydėjo Vytas Kudžma.

Karalaitės rinkimus pravedė pačio jaunimo sudaryta rinkimų komisija: pirm. A. Adomonis, jn., J. Gurklytė, R. Tekutytė, M. Lizauskas ir P. Plioplys.

Iš dalyvių surinkusi balsavimo kuponus ir juos suskaičiavusi, komisija rado, kad daugiausiai balsų gavo Alma Staškevičiūtė, kuri tuo būdu tapo "Nepriklausomos Lietuvos" 1971 m. spaudos baliaus karalaite. Baliaus princesėmis liko Danutė Lukauskaitė ir Linda Grinkutė.

Praeitųjų metų NL spaudos baliaus karalaitė Margarita Buzaitė, kurią šįmet lydėjo P. Plioplys, Almai Staškevičiūtei ir princesėms įteikė dovanas ir naujajai karalaitei perdavė Nepriklausomosios dovaną-trofėjų, kuriame yra įgraviruotos visų buvusiųjų NL spaudos balių karalaičių pavardės. Puošnią sidabrinę tiarą su specialiai išgraviruotais lietuviškais tautodailės raštais 1971 m. karalaitei ant garbanų uždėjo NL spaudos bendrovės pirmininkas, o NL redaktorius Almą Staškevičiūtę pasveikino ir apjuosė jos laimėjimą skelbiančia juosta.

NL spaudos baliaus karalaitės rinkimus suorganizavo ir sklandžiai pravedė Juozas Šiaučiulis.

SPAUDOS IR JAUNIMO BALIUS

Spaudos balių tradiciją, be abejo, atsivežėme iš Lietuvos. Anais laikais laikinojoje sostinėje spaudos baliai buvo bene didžiausias ir gal net įdomiausias draugijonis įvykis, kurio metu ir žurnalistai turėjo progos šmaikščiai puotauti su Kauno aukštuomene.

Išeivijoje daugelyje vietovių ir įvairių laikraščių atgaivintieji spaudos baliai neteko savo elitinio pobūdžio, jie pasidarė masiški, nes ir pagrindinis jų tikslas juk buvo sutelkti lėšų lietuviškai spaudai, nors jie vis dėlto ir nėra dar visiškai nuniveliuoti į eilinių savaitgalio parengimų nuobodėjančią rutiną.

Panašiai yra ir su eilę metų Montrealyje ruošiamais "Nepriklausomos Lietuvos" spaudos baliais. Nebuvo ir nėra tai kokios nors aukštuomenės pramoga, bet laikraščio skaitytojų ir draugų pasilinksminimas. Pagaliau nėra čia nė tos tikrosios "aukštuomenės". Spaudos baliai Montrealyje nepritraukė ir nepritraukia gal tik tų jaunesniosios ir viduriniosios kartos atstovų, kurie subrendo jau emigracijoje ir kurių dar iš Lietuvos atsivežtu tradiciniu stiliumi ir nuotaikomis organizuojami pasilinksminimai ne labai traukia, nes jų skonis yra jau daugiau sofistikuotas.

Tačiau NL spaudos baliai visuomet patraukia pačią jauniausiąją kartą — vyresniuosius gimnazistus ir jaunesniuosius studentus. Pritraukė šitą jaunimą ir šįmetinis NL spaudos balius. Suprantama kodėl: baliaus karalaitės rinkimai yra jų pramoga ir įdomi jaunimo įvairovė.

Jei pačioje Šv. Kazimiero salėje jaunimas ir nesudarė visiškos daugumos, tai šokių aikštėje jis vis dėlto dominavo. Atrodo, išsivysto puiki tradicija, kad NL spaudos baliai tampa jaunimo vakarais. O tokią tradiciją rengėjai kaip tik turėtų skatinti ir vystyti. Sakykim, pasirenkant orkestrą. Šiemet šokių orkestras ne tik kad buvo neatitinkantis jaunimo pomėgių, bet ir paprasčiausiai nemokšiškas, jam grojant nė "senimas" neturėjo malonumo šokti. Tokią klaidą rengėjams jau sunkoka atleisti ir jos iš tikrųjų reikėtų išvengti ateityje.

"Oficialiąją" programos dalį išpildė NL valdybos pirmininkas J. Girinis-Norvaiša, po kurio prakalbos susirinkusiuosius nuoširdžiai pasveikino NL redaktorius R. E. Maziliauskas.

Aušros Vartų parapijos choro oktetas, vadovaujamas M. Roch, padainavo keletą lietuviškų dainų. Montrealiečiai savąjį oktetą nuoširdžiai mėgsta ir jo visuomet mielai klausosi. Ir šį kartą dainininkai buvo iššaukti bisui. Deja, jau įsismaginusi salė nebuvo itin palanki auditorija, tylos koncerto metu galėjo būti ir daugiau, o todėl ir kyla klausimas, ar pačiam oktetui tokiom pramoginėm progom nevertėtų paruošti ir specialų pramoginį repertuarą. Daugiau estradinio pobūdžio dainos, be abejo, susilauktų didesnio linksmesnės publikos dėmesio, o tokį repertuarą pademonstruoti oktetas juk turėtų progų ne tik Montrealyje, bet ir kitur.

Pati įdomiausia spaudos baliaus dalis, žinoma, buvo karalaitės rinkimai, kuriuos, beje, pravedė pačio jaunimo atstovai. Gražu buvo žiūrėti į šešias jaunuolių poras, išsirikiavusias

Dr. E. Andrukaitis
832 St. Joseph Blvd. E.
(kampas St. André)
TEL. 522-7236.

Dr. V. Giriunienė
Dantų gydytoja
5330 L'Assomption Blvd.
Montreal.
Tel.: 255-3535

Dr. A. O. Jaugelienė
Dantų gydytoja
1410 Guy St. pirmas aukštas, 11-12 kambarys
Tel: 932-6662; namų 737-9681.

Dr. J. Mališka
Dantų gydytojas
1440 St. CATHERINE Street W., Room 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528.

Dr. A. S. Popieraitis
B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c).
Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-3275
Suite 215, Montreal 109, Que.

NOTARAS
J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.
Sun Life Building. Suite 2001.
Tel. 866-1359.

ADVOKATAS
R. J. Išganaitis, BA, BCL
BIEGA, BEAUREGARD, VALADE & IŠGANAITIS
INSURANCE EXCHANGE BUILDING
276 ST. JAMES ST. WEST – SUITE 525 MONTREAL 126.
Tel: 842-1126, namų 674-7038

ADVOKATAS
J. P. MILLER, B.A., B.C.L.
168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064.

ADVOKATAS
B. K. Schneider, BA, BCL
DORCHESTER TOWERS
555 DORCHESTER BLVD. W
SUITE 1616
PHONE 871-1224
RES. 486-3361
MONTREAL 128, QUE.

MATULAIČIO SENELIŲ NAMAMS REIKALINGA REGISTRUOTA SLAUGĖ (R.N.).
Geras atlyginimas. Modernios patalpos. Norinčios gali gyventi ten pat namuose.
Kreipkitės: Matulaitis Nursing Home Putnam, Conn. 06260.
Tel. (203-) 928-7976

JAU LAIKAS
PRADĖTI PLANUOTI VASAROS ATOSTOGAS!

American Travel Service Bureau — savininkas Walter Rask - Rasčiauskas — patyręs kelionių biuras yra pasiruošęs Jums patarti. Jau virš 10 metų sėkmingai organizuoja kelones be kliūčių ir turi didelį patyrimą. Saugokitės nepatyrusių agentūrų ir grupių vadovų, kurie dėl kalbų nežinojimo ar mažos praktikos dažnai suvedžioja keleivius. Kreipkitės į lietuvišką įstaigą ne vien dėl kelionių į Lietuvą, bet ir į visą pasaulį — Mexiką, Hawajus, Australiją, Europą ir žinoma visą Šiaurės ir Pietų Ameriką. Pas mus už lėktuvo bilietą nemokėsite nei cento brangiau, nei pirkdami tiesioginiai iš oro linijų — o be to dar suteiksime naudingus patarimus ir reikalingas informacijas. Pageidaujantieji keliauti su grupėmis iš Amerikos į įvairias pasaulio šalis ras pas mus pilną pasirinkimą brošiūrų American Express, Cooks, Cartan ir kitų patikimų firmų. Kainos visiems prieinamos — nustebsite pamatę, kaip nebrangu šiais laikais keliauti!

O gal Jums patinka individualiai keliauti? — patarsime kaip patogiau sutvarkyti kelionės planą, kokias įdomesnes vietoves apžiūrėti.

Taigi, kelionių reikalais: ar dėl lėktuvo bilieto į kaimyninį miestą, ar dėl kelionės aplink pasaulį — kreipkitės į American Travel Service Bureau, 9727 South Western Ave., Chicago, Illinois. Telefonas 238-9787.

Tiksli informacija, geras patarnavimas ir nuoširdus patarimas visuomet Jums pas mus užtikrintas.

scenoje. Kas gi pasakytų, kad lietuviukai ne gražūs žmonės? Ir pasirinkti karalaitę baliaus dalyviams, tur būt, nebuvo lengva. Matyt, pelnytai daugiausia balsų ir karalaitės karūną gavo Alma Staškevičiūtė. Ji ne tik graži ir simpatiška mergaitė, bet — laimingu sutapimu — ir puikiai lietuviškai kalbanti bei rašanti lietuvaitė, uoli lituanistinio seminaro lankytoja.

Karalaitės princesėmis balsų dauguma išrinktos Linda Grinkūtė ir Danutė Lukauskaitė. Visos laimėtojos buvo apdovanotos, o karalaitė scenoje ir išbučiuota... Šita ypač jaunimui patraukli baliaus dalis ateityje turėtų būti dar labiau pabrėžta, ir labiau gal pritaikyta prie dabartinio jaunimo pomėgių ir papročių ir padaryta viso parengimo centrine ašimi. Tada "Nepriklausomos Lietuvos" spaudos baliai išsivystytų į tikrus jaunimo balius. To juk reikėtų siekti.

Šiemet spaudos balius pirmą kartą buvo suruoštas Šv. Kazimiero parapijos salėje. Rengėjai sako, kad ateityje numatoma NL parengimus ruošti pakaitomis visose lietuviškose salėse. Ir tai suprantama, nes laikraštis yra visų lietuvių.

Malonu buvo matyti, kad salės šeimininkas kun. dr. F. Jucevičius visą vakarą simpatiškai ir rūpestingai globojo vakaro šeimininkus ir visus parengimo dalyvius. Malonu buvo matyti gerai ir sklandžiai suorganizuotą bufetą ir aptarnavimą. Rengėjams gal tik prikiština, kad vakaro metu nebuvo galimybės gauti sotesnių užkandžių bei kavos, kas 20 amžiaus pabaigoje vis dėlto jau laikytina neišvengiama būtinybe.

Rekordiniai sniego krituliai ir pusnis, subiurę keliai, deja, daug ką atbaidė nuo atvykimo į šitą spaudos balių. Tačiau atvykusieji nesigailėjo, ypač jaunimas. Dalyvis

KNYGOS PRISTATYMAS

Kovo 7 d., 3 val. po pietų, seselių namų salėje Montrealio ateitininkai -sendraugiai rengia kun. dr. F. Jucevičiaus knygos "Tauta tikrovės ir mitų žaisme" pristatymą Montrealio visuomenei. Knygą referuos dr. Ilona Gražytė.

Visi kviečiami dalyvauti.

Kaip pats autorius knygos įvade rašo, knygoje telpa prieš kurį laiką raštu ir žodžiu pasisakymai tautiniais klausimais. Visuomenė šiais klausimais domisi, todėl, ateinant į šį knygos diskusinį pokalbį, siūloma visiems ją perskaityti. Dalyvaus ir pats knygos autorius dr. kun. F. Jucevičius. Rengėjai

ANDRE PAUPART
Bob Pichette Studio.

KANDIDATAS Į BURMISTRUS

Ne montreališkiai kartais stebisi NL adresu. Jame nėra žodžio "Montrealis", o juk visi žino, kad Nepriklausomoji yra Montrealio lietuvių leidžiamas laikraštis.

Iš tikrųjų NL redakcijos būstinė yra ir kartu nėra Montrealyje. La Salle faktiškai yra Montrealio dalis, sakytume, priemiestis, tačiau turi savo savarankišką savivaldybę, savo burmistrą ir net atskirą policiją.

La Sallėje gyvena nemažai senosios emigracijos lietuvių, įsikūrė čia daug vadinamųjų dypukų ir, tur būt, bus tirščiausiai lietuviais apgyventa didžiojo Montrealio dalis. Nenuostabu, kad ir NL redakcija prieš eilę metų įsikūrė ne kur kitur kaip La Sallėje.

La Sallės savivaldybė tautinėm mažumom visuomet buvo palanki. Neatsitiktinai vienas didžiausių La Sallės bulvarų pavadintas didžiojo ukrainiečių poeto Ševčenkos vardu (kas, beje, sudaro nemažų tarties sunkumų anglofonams), o viena gatvė vadinasi Lithuania Street.

Ilgametis La Salle burmistras Lionel Boyer pareiškė, kad ateinančiuose rinkimuose savo kandidatūros nebeišstatys. Šių metų pabaigoje būsimiesiems burmistro rinkimams pirmasis savo kandidatūrą paskelbė Andre Poupard.

1954 m. baigęs inžinerijos studijas, A. Poupard gyvena La Sallėje, turi savo matininkų biurą. 1968 m. su savo Oradel firma iš La Sallės prekiauja elektroninėmis sistemomis.

Jo paties žodžiais, bent trečdalis jo draugų La Sallėje yra lietuviai, kurių rūpesčiai ir siekimai jam yra žinomi ir suprantami. Ateinančių savivaldybės rinkimų metu lietuviai lasaliečiai, be abejo, teigiamai įvertins ir Andre Poupard savybes.

LIETUVIAI PARODOJE?

Montrealio lietuviai ir šiais metais kviečiami dalyvauti pasaulinėje Montrealio parodoje "Man and his World".

Praeitaisiais metais lietuvių skyrius parodoje KLB Montrealio Seimelio prezidiumui kaštavo apie 500 dol. Etninė taryba prie išlaidų prisidėjo su 287 dol.

KLB Montrealio Seimelio prezidiumas, prieš ryždamasis ir šįmet įsipareigoti ruošti parodoje lietuvių skyrių, kreipėsi į lietuviškąsias Montrealio lietuvių organizacijas (o jų yra net 45), prašydamas tuos reikalingus 500 dol. sudėti. Jeigu reikalinga suma bus sutelkta iki balandžio 1 d., lietuviškasis skyrius parodoje bus organizuojamas.

SUSIŽEIDĖ

Rasa Lukoševičiūtė slidinėdama susižeidė koją ir kurį laiką turės gydytis namie.

APIPLĖŠTA PARAPIJA

Vasario 23 d. naktį į Šv. Kazimiero parapijos salę įsilaužė vagys. Buvo išnešta kai kurių vertingų daiktų, bet nuostoliai nebuvo labai dideli.

Prieš kurį laiką vagys taip pat bandė įsilaužti į Šv. Kazimiero parapijos salę, bet, matyt, neįstengė atlaužti patentuotų spynų.

PAŠALPINĖS SUSIRINKIMAS

Vytauto klubo pašalpinės d-jos narių susirinkimas klubo patalpose įvyks kovo 7 d., 2 val. Mokesčio neužsimokėję nariai po šios datos bus suspenduoti.

Bus pradėtos išmokėti pašalpos. Valdyba

Income Tax

PRANAS TAUTKUS,
(buvęs mokytojas)
turi daug prityrimo užpildyti įvairias INCOME TAX blankas. Kreiptis asmeniškai arba telefonu skambinti tiktai šiomis dienomis ir valandomis:

ŠEŠTADIENIAIS nuo 1 iki 5 val. p.p. T. Laurinaičio Photo Studio, 1920 Frontenac St. Montreal, P.Q.
Tel: 524-0209 arba 525-8971

SEKMADIENIAIS nuo 1 iki 5 val. p.p. Ant. Matulio bute, 7686 Edward St., La Salle. Tel. 366-3805.

Be to, jis užpildo pensijų ir emigracijos blankas.

LIETUVIŠKI SŪRIAI

Norintieji gauti Viskontų gamybos lietuviškų sūrių kreipiasi: K. Bubliauskienė, 5290 16th Ave., Rosemount, Montreal. Tel. 729-6680.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ

sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmams, įvykdavo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagerėjimas tesdavosi daugeli mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pinigai bus grąžinti jei nebūsite patenkinti

IŠNUOMUOJAMA KRAUTUVĖ

Išnuomuojama maisto produktų krautuvė su butu.

7730 Broadway, La Salle.

Teirautis tel. 366-7519.

A † A

PRANUI BARADINSKUI

mirus, reiškiame širdingą padėką visiems mus atjautusiems sunkioje valandoje.

Ypač dėkojam Aušros Vartų parapijos klebonui tėv. L. Zarembai už atlaikytas Šv. Mišias ir palydėjimą į kapus. Taip pat giminėms, draugams ir pažįstamiems už užprašytas Šv. Mišias ir visiems lankiusiems velionį koplyčioje, dalyvavusiems pamaldose ir palydėjusiems į amžino poilsio vietą.

Žmona Frieda,
dukterys: Kristina ir Audrutė

Musu Kredito Unijos nariui

A † A

JONUI MACEJŪNUI

mirus, jo žmonai Onai, broliams ir giminėms bei artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Montrealio Lietuviu Kredito Unijos "Lito" Valdyba

KRONIKA

SRUOGA MARGUTYJE

Per Chicagos "Margučio" radijo literatūrinę programą, B. Sruogos 75 m. amžiaus sukakties proga, buvo transliuojama "Milžino paunksmės" finalinė scena.

Transliacija buvo daroma iš Montrealio Lietuvių dramos teatro įrašo.

KONCERTAVO R. B. KETURKA

Praeitą ketvirtadienį Montrealio Place des Arts salėje montrealietis muzikas Rimas B. Keturka skambino Igorio Stravisnkio 1935 m. Koncertą dvien pianinams.

Lietuvis skambino eiliniame Kvebeko dabartinės muzikos draugijos koncerte. Viename sekančiųjų draugijos koncertų bus atliekamas R. B. Keturkos sukomponuotas veikalas.

KNYGA APIE SIMĄ

"Dirva" pranešė, kad tautininkų leidykla Viltis išleidžia knygą, pavadintą "Simas".

Knygos autorius Jurgis Gliauda "Dirvoje" paaiškino, kad tai būsiąs "subeletristintos realybės veikalas". Būsimosios knygos autorius, be to, pareiškė: "Anglų kalba veikalą tiktų plačiai dovanoti amerikiečiams". Pasak J. Gliaudos: "Čia būtų neribotos prolietuviškos akcijos galimybės".

FILMAS APIE IŠEIVIUS

Vilniaus valstybinė kino studija pagamino pilno metražo dokumentinį filmą, pavadintą "Lietuviškoji Amerika".

Didelę dalį filmo suko pats juostos režisierius V. Starošas, keliaudamas po Ameriką. Be to, filme esą panaudota ir archyvinė medžiaga. Scenarijų filmui parašęs Vytautas Kazakevičius, vilniškio ryšininkų komiteto faktiškasis viršininkas.

ARCHITEKTŪROS FAKULTETAS

Vilniaus Inžinerinės statybos institute įsteigtas architektūros fakultetas, kuriame studijuos anksčiau kitose aukštosiose mokyklose Vilniuje ir Kaune architektūrą studijavusieji. Fakulteto dekanu paskirtas doc. J. Vanagas.

Inžinerinės statybos institutas buvo įsteigtas praeitais metais, išplėtus buvusį Kaune Politechnikos instituto Vilniaus skyrių. Dabar institute yra penki fakultetai.

1971 m. NL spaudos baliuje. A. Adomaičio nuotraukoje iš kairės sėdi: J. Ladyga, kun. dr. F. Jucevičius, Pr. Rudinskas, dr. Ilona Gražytė. Nugara į kamerą: Birutė Nagienė ir L. Stankevičius.

AMERIKOS LIETUVIŲ KALBA

Filologijos mokslų kandidato disertaciją Vilniaus universitete apgynė Lionginas Pažūsis. Jo disertacijos tema: "Fonetinė ir morfologinė angliškų skolinių integracija Šiaurės Amerikos lietuvių kalboje".

1967 m. L. Pažūsis Montrealyje Ekspo parodos sovietų paviljone dirbo vertėju. Jau tada jis buvo susipažinęs su daug užsienių lietuvių ir rinko medžiagą savo disertacijai.

NAUJI DAKTARAI

Vilniaus universitete medicinos mokslų daktaro laipsnio disertacijas apgynė to universiteto docentai Kibarskiai ir Krikštopaitis.

POSĖDIS

Kovo 12 d., 8 val. vak., šaukiamas NL redakcijos patalpose NL spaudos bendrovės valdybos ir revizijos komisijos bendras posėdis.

L. Girinis-Norvaiša, pirmininkas

REKORDINIAI KRITULIAI

Šią žiemą Montrealyje iškrito daugiau kiap 10 pėdų sniego. Vien tik užpraeitą savaitgalį iškrito dvi pėdos sniego. Apie puse iškritusio sniego vis dar slegia žemę.

Sniego krituliai šįmet yra didžiausi po 1931 m., kada iškrito daugiau 1[illegible] pėdų sniego.

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.

SAVARANKIŠKAS AGENTAS

P. ADAMONIS

Chartered Insurance Broker

Su teise dirbti QUEBEC'O ir ONTARIO provincijose

3907 A Rosemont Blvd., Montreal 408, P.Q. Tel. 722-3545

Sekr. M. Arlauskaitė, tel. 722-3986.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

Belle

CHRYSLER PLYMOUTH INC.

1400 LABELLE BLVD. LAVAL, QUE.

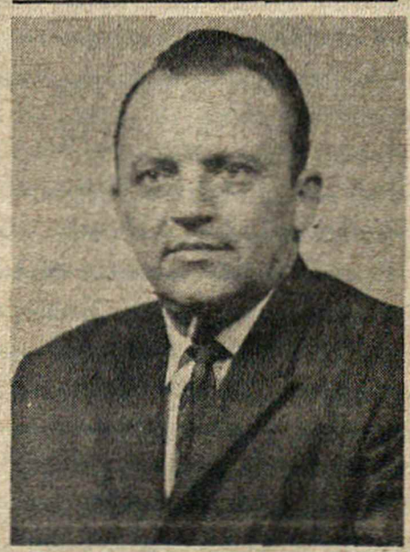

Alfonsas Scerba

Lietuvis atstovas, per kurį galima įsigyti naują ar naudotą automobilį su garantija iki 5-rių metų.

* * *

VALIANT

DUSTER

BARACUDA

SATELLITE

SIMCA

TEL. 681-1641

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL 205, QUE.

Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	5.0%	Asmenines	8.75%
Taupomąsias s-tas	6.0%	Nekiln. turto	8.75%
Term. ind. 1 metams	7.0%	Čekių kredito	9.0%
Term. ind. 2 metams	7.5%	Investacines	nuo 9.5 iki 12%

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.

Kasos valandos: 1465 De Steve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v.

Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

nepriklausoma lietuva

Nepriklausoma Lietuva is published weekly by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, La Salle 690, P.Q. R. E. Maziliauskas, Editor. F. P. Paukstaitis, Bus. Manager. Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, P.Q.

Bendradarbiu ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos ir leidėjų nuomonei. Rankraščiai taisomi ir trumpinami redakcijos nuožiūra. Neišspausdinti rankraščiai autoriams grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį leidykla ir redakcija neatsako.

Metinė prenumerata Kanadoje $7.50, visur kitur $8.00. Atskiras numeris 25¢. Rėmėjo prenumerata $12.00. Adreso pakeitimas 25¢.

Redakcijos ir administracijos adresas:

7722 GEORGE STREET, LA SALLE 690, P.Q.

Tel. (514) 366 6220